

Р19 Ср. II 544. 1

Pa

1724

РАНА ЛЮБИЧИЦА

ИЛИ

ИВАНЪ

СЛЪПЦА

Бремів Обрадовића Караџића

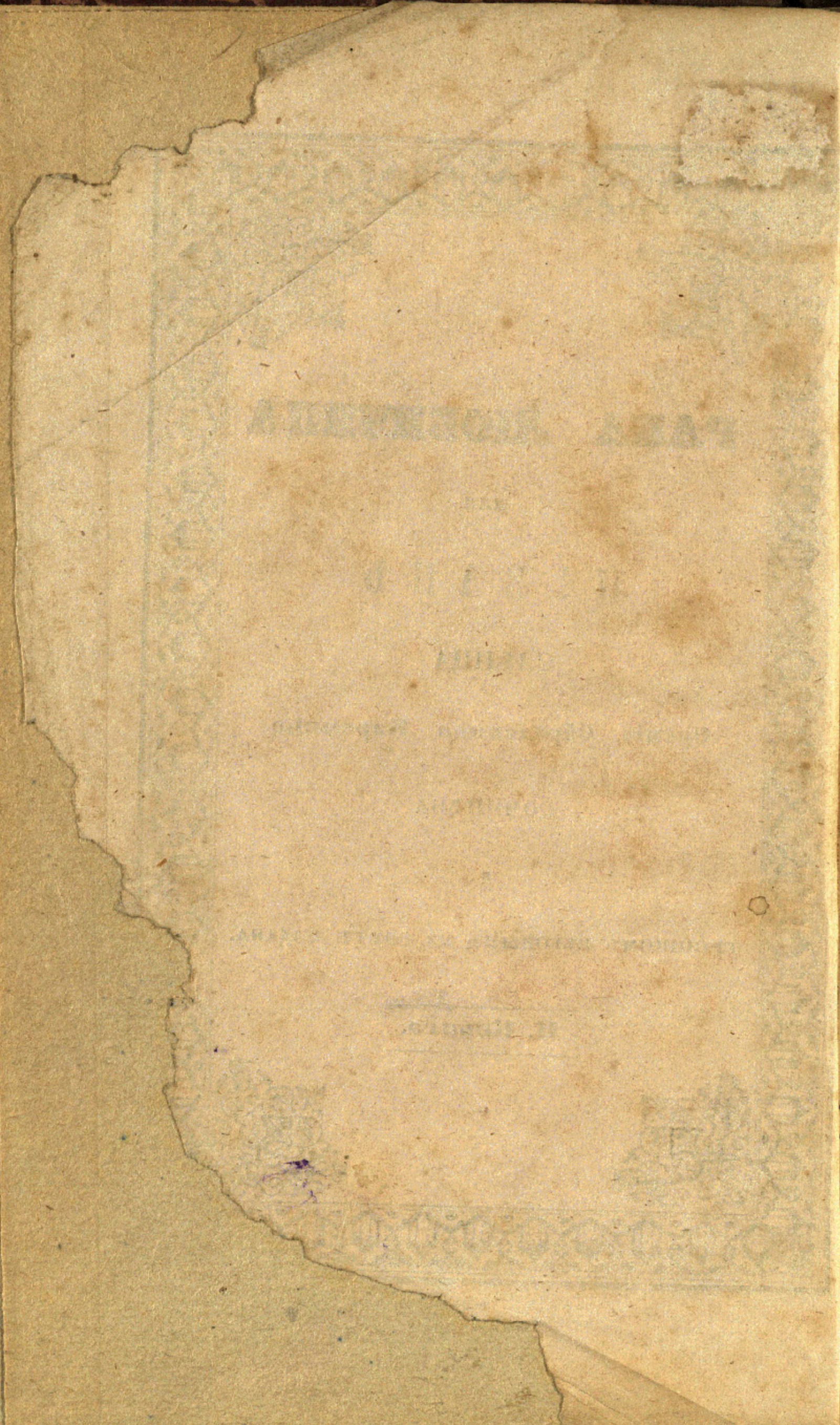
СОЧИНѢНА

И

ТРОШКОМЪ НЪГОВЫМЪ НА СВЕТЪ ИЗДАНА.

II. Књига.

17



БИБЛИОТЕКА
МАТИ



СТЕФАНЪ П. КНИЃАНИНЪ

Р19Ср II 544.1

РАНА ЛЮБИЧИЦА

ИЛИ

ШЪ ВЪ ВЪ А ИЪ

СЛЪПЦА

Бреліе Обрадовића Караџића

сочинѣна и трошкомъ нѣговымъ на свѣтъ издана.

II. Књига.

У БЕОГРАДУ,

печатано у Княж. Срб. Књигопечатњи.

1 8 5 1.

СЕРБИЈСКИ НАРОДНИ АРХИВ

Инв. бр. 320288

СРПСКА БИБЛИОТЕКА
НОВА СЛОБОДА

БИБЛИОТЕКА
Др. Г. Михаиловића
ИДБИЈО

ПРЕДГОВОРЪ.

Овай предговоръ свой благонадеждной Славено-Србской браћи, страданія: Бачке и Баната и пакъ земль Ердельске, и осталимъ прочимъ Читательима. Долазимъ Васъ посѣтити, съ овомъ моіомъ кнѣгомъ: „РАНОМЪ ЛЮБИЧИЦОМЪ“ любезне Читатель. Слушаюћи я неке песме о Маѡарскомъ рату, кое су на светъ изишле, смыслимъ и я на жертву милимъ Читательима поднети; зато и я почнемъ се по моме здравоме разуму трудити, и ове песме изъ главе мое саставляти, и на светъ белый издавати онима, кои ће радо и весело певати и юнаке Србске споминяти. Славено-Србской браћи нашої даемъ ову кнѣигу *Рану Любичицу* изъ Србіе, Србске Княжевине, Княжевине Княза АЛЕКСАНДРА, АЛЕКСАНДРА КАРАЋОРЋЕВИЋА. Ой! Србіо, Србіо, што си тако плодна? Те у тебе свако цвеће лепо ниче. И Русія слава съ нѡмомъ се дичи и Цетиня — ломна Гора Црна. Србія е мала аль е храбра. По свету се белоомъ она се е, у и песмама юначкимъ се пева. Кой га има радо мирисати, любезни Читатели и Чи-

тательнице, примите одъ мене овай стручакъ ране любичице, може быти, да ће некомъ добро мирисати, а некомъ неће, зато молимъ любезне Читателъ и Читательнице да ми опросту. Истина, да е ружа боля и лепшій мирисъ има, али свакиъ човекъ весели е кадъ види рану любичицу, быо сиромачилити богатъ, еръ се нада свакиъ пролећу. Тако и я любезни Читатели и Читательнице желимъ, да бы Васъ съ овимъ моимъ песмама развеселити могао; зато ако бы што годъ и фалио, я се молимъ, да мы опростите, еръ я по чувеню, и по овимъ преповеданю, што су мы люди неки казивали, кудъ ешта и како е было, то самъ я све у мою главу приміо, и на стихове ове песме, изъ мое главе, саставіо; и зато самъ се и я доста трудіо, и за ове садашнѣ случаеве разбирао, и Србску браћу славу нашу пыто; будући да ми неки и неверую, за ова моя дѣла, но я могу на свакомъ месту осведочити, да у овимъ моимъ песмама ничіегъ труда нема осимъ могъ. Ове мое песме истина да некое и нису по вољи, но може быти, кадъ бы неки други овако сочинили, онда бы по вољи было онима, кои моимъ песмама ману налазе и говоре, да я мою прву часть нисамъ мого сочинити — — — него кажу, да е мой стриць Вукъ Караѣићъ сочиніо, а я на светъ издао. Свету е то истина и чудо, као я еданъ, што самъ слепъ, да могу такове стихове саставити и на светъ издавати. Пословица вели: кои годъ пыта тай пута незалази. Ей! любичице, любичице, како ты веселишь богатога, а сиромачаюшть болъ, ербо сиромача нема дрва да угрее собу, зато едва чека онъ пролеће, кадъ види рану любичицу, пакъ се опеть весели макаръ како быо

жалостивъ. — Прво оне родителъ желимъ развеселити кои су своя чеда, у овимъ садашњима биткама мацарскимъ изгубили; зато и я желимъ сада Славено-Србску браћу развеселити, и старо и младо, и сирото и богато — Ђремја Обр. Караџићъ, пѣвацъ Србскій народны пѣсама. — Има кои ће слушати и плакати, одъ овы Мацарски садашњи биткѣй, еръ може бити да му е сынъ погинуо, илити любви супругъ свой, па ће се опетъ Србска браћа развеселити, кадъ виду и прочитаю како су се наши славни Срби показали у садашњемъ овомъ Мацарскомъ рату. — Нека е земля мыслила да Србина и нема, него су се они сада пробудили, и признаю да има Србина на свету, кадъ су чули, съ чимъ су Срби устали и съ Мацаромъ юначки се борили, безъ пушака, и безъ топова, већъ съ вилама и сикирама, и са травнымъ гвозденимъ косама, и съ буцама и са нацацима. Войводину свою су тражили, што су негда Срби изгубили. Веће храбрость свою показали, за Войводство крвцу су пролили, и вѣчитый споменъ оставили, свакій славу себи е добио, ко е храбрость свою показао, у овоме Мацарскомъ рату. — Мило намъ е слушати и юначке песме читати, како су наши стари ратъ водили, у она времена безъ пушака и безъ топова, па преповедаю наши стари, како су были юнаци, у оно време, кои е было ячій, онай было и старій. Садъ е време оно, кадъ пушка пуца, а топови ричу, и кумбаре велике падаю, садъ се мегданъ юначки добыва, юнацы су сада јоште болѣи я мыслимъ, и чудо е велико, што смо мы садъ преко наше главе преме-тули. — Зато любезни Читатели и Читательнице ако бы кою рѣчь и фалію, да мы опростите, еръ я

нисамъ у школама великимъ быо, нити кнѣига
велики учію, већъ Псалтира пола изучію, у ко-
рову кнѣиге оставію, іоштъ у виду моме докъ
самъ быо, после тога на занать отишо, и за
майстора папуційскогъ изишо, и у несрећномъ
часу моме после тога очи самъ изгубію. Но
я сада ово радимъ: песме правимъ, у ћемане сви-
рамъ и юнаке Србске садъ споминѣмъ. — — —

Сотимъ остаемъ Србскомъ роду

У Београду 9. Марта 1851.

доброжелатель

Ереѣя Обр. Караѣићъ,
Србскій Пѣваць.

Битка кодъ Вршца.

(На Петровъ данъ 1848 годinne.)

У хиляди и осмой стотити,
Четрдесеть у осмой години.
Юштъ ни зоре ни бѣла дана,
Ни Даница помолила лица. 5
Подвикнула подъ Банатомъ вила,
Одъ Вршачке куле поносите,
Коя негда у синциру была,
Люто тужи гласно подвикуе
Витезове Србске довикуе: 10
„Чуєте ли Србски витезови,
„Витезови храбри соколови:
„Диштрикчани: Бачки и Банатски,
„Храбри Сремцы и славни Шайкаши,
„Докле ћете у тами лежати?
„Белогъ данка заръ вы негледати? — 15
„Одъ како в Србско царство пало,
„У Косову равнومه пропало,
„Србскогъ цара нашегъ Кнезъ Лазара,
„Издаица Србскій га издаде,
„Одъ проклетогъ Србскога колена, 20
„По имену Вуче Бранковићу.
„Слава му се нигда неславила,
„Што остави онъ проклето име,
„Те одъ нѣга юште има семе,
„Издаице Србске поглавице, 25

„Одъ племена твога породице.
 „Те су Србе наше садъ издали,
 „Кои єсу у тами лежали,
 „Србска права никаквы немали,
 „Већъ мотикомъ дрвеномъ копали 30
 „Дотле Србе ликомъ опасали. —
 „Цару Нѣмцу свагда вѣрни были,
 „И дацію царску су давали,
 „Спаіяма землѣ су копали,
 „И одазла цара су бранили, 35
 „Одъ Мацара и одъ други страна.“ —
 Тадъ се вила изасна пробуди,
 У хиляди и осмой стотини,
 Четрдесетъ у осмой години. —
 Па дозыва Ђоку изъ Кулпина, 40
 Србскогъ сына храброга витеза,
 Башъ одъ Бачке одъ землѣ поносне,
 По племену Стратимировића.
 Кога єсте Србкиня родила,
 И юначкимъ млекоомъ задоила, 45
 Србскогъ сына храброга витеза.
 Јоште вила Ђоки говорила:
 „Ты не седи већъ Србе подигни,
 „Докле ћете у невольни быти,
 „И десетакъ спаинскій давати, 50
 „И Мацаре проклете трпити. —
 „Войводину Србску вы тражите,
 „И одъ цара права вы иштите,
 „Србска права, нашегъ Пратріярха,
 „По имему Арсенъ Чарновића, 55
 „Што є Србе славне онъ превео,
 „Изъ Србіє, изъ старе Расіє,
 „Башъ одъ горе одъ Ерцеговине,
 „У Нѣмачку државу одвео,
 „Србска права онъ є заслужіо, 60
 „Кодъ почившегъ цара Леополда,

„У хиляди и шестой стотини,
 „Деведесеть Христове године! —
 „Срби ће се съ тобомъ подигнути,
 „Ты ћешъ нѣма свагда вѣранъ быти, 65
 „Войводину Србску ты потражи,
 „Съ Мацаромъ се одма ты завади,
 „Па ћешъ права она сва добыти, —
 „Ты нежали крвцу садъ пролити,
 „И за славу Србску погинути, 70
 „Войводу ћешъ Србскогъ изабрати,
 „Роду Србскомъ на дику остати.“
 Кадъ то чуо Стратимировићу,
 Што му вила одъ Баната каже,
 Одъ Вршачке куле поносите, 75
 Србскомъ сыну храброе витезу,
 По племену Стратимировићу.
 Одма скочи одъ землѣ на ноге,
 Па онъ поче войску сакупляти,
 У Карловцы логоръ поставляти, 80
 Граничаре по славноме Срему,
 И по Бачкой земљи поноситой.
 Све Бачване и добре юнаке,
 И по славномъ Србскоме Банату:
 Банаћане Србске витезове, 85
 Банаћане и храбре Шайкаше,
 Кои су се ђоки завѣрили,
 И подъ барякъ нѣму се заклели,
 У Карловцы у славноме Срему,
 Изгинути ни єданъ издати, 90
 Ни проклето име оставити,
 Бранковића Вука проклетога. —
 Сви сынови Србски соколови,
 Да ће съ нѣме храбро воєвати,
 На Мацаре сложно ударити, 95
 Дедовину свою потражити,

Дедовину Србскогъ цар' Душана ¹⁾ —
 И за Србскій законъ кровь пролити.
 Храбрый Ђока првый се подиже,
 Кадъ одъ Срба тврду вѣру добы, 100
 Кои су се нѣму завѣрили.
 Войску Србску многу онъ покупи. —
 У Београдъ често одлазіо,
 Александру Князу долазіо,
 И за помоћъ Княза є моліо, 105
 Србскогъ Княза у скуть полюбіо,
 Александра Карађорђевића.
 И войске є одъ Княза добыо,
 Кадъ є Княза Србскогъ замоліо.
 И Тадића храброга преведе, 110
 У Карловце нѣга онъ доведе,
 Изъ Србіє землѣ поносите,
 Предъ войскомъ га Ђока поставіо,
 Старешинномъ нѣга наместіо,
 Капетаномъ нѣга учиніо, 115
 У Банатъ га съ войскомъ оправіо.
 Изъ Карловца войске му є дао,
 Првый логоръ Одборъ поставіо,
 У Банату у Али-Бунару,
 Кадъ се логоръ добро наместіо, 120
 Милисавъ є войске іоштѣ добыо,
 Изъ Србіє Србске Княжевине,
 Княжевине Княза Александра,
 Александра Карађорђевића:
 Србіян'ца храбры витезова, 125
 Сви Тадићу у помоћъ дођоше,
 И съ нѣима су Срби сви Панчевцы,
 Сви сынови Србски витезови,
 Витезови Србски соколови,

¹⁾ Пѣвацъ вели слѣпъ Єремія:
 Свакій Србинъ у надежди живи. —
 (Србска пословица:)

Речи добро, негвне ти зло. —

Кои су се съ ђокомъ подигнути, 130
 И у противъ Мацара устали,
 Србска права првѣй потражили.
 За Тадићемъ Ђвта Поповићу,
 Одъ Баната славне Ора'вице,
 Гди се вади злато за дукате, 135
 Новогъ цара Јозефа Ђесара.
 Ђвта скупи хиляду момака,
 Изъ Клисуре одъ Влашке границе,
 Све Клисурце и добре юнаке,
 И съ нѣимъ су храбри Србѣянцы. — 140
 Србскѣй витезъ Дунавъ пребродѣо,
 И у Банатъ съ войскомъ долетѣо,
 Одъ Србѣе землѣ поносите,
 По имену: Таса Милоѡвићъ.
 Трећѣй ѡсте Станимировићу, 145
 Мудра глава по имену Мита,
 Одъ бѣлогъ Вршца поноситогъ,
 Што но' Србе ѡсте подизао,
 И за славу Србску онъ желѣо,
 И у противъ Мацара в ишо. 150
 Кадъ се съ войскомъ сва три састадоше,
 И съ Тадићемъ сви се заверише,
 Ђданъ другомъ вѣру зададоше,
 И Тадићу войску сву предаше,
 И топова седамъ довукоше, 155
 Изъ Панчева бѣлого града,
 И барута доста приправише,
 И олова и ђулета малы,
 Да се могу съ Мацарима тући,
 Кнезъ Лазара землю да освете. — 160
 Ту седише войску одмараше,
 У Банату у Али-Бунару,
 Докъ се Срби съ войскомъ приправише,
 Тадъ одъ ђоке заповестъ добыше,
 Да на Вршацъ Срби съ войскомъ иду. 165

Одма Ђоку Срби послушаше,
 Кадъ одъ Ђоке кнѣигу ту добыше,
 И видише шта у кнѣиги пише.
 Одма войску свою подигоше,
 И свилене баряке развише. 170
 Предъ войскомъ є Србска поглавица,
 Одъ Србіє Милисавъ Тадићу,
 На ѱогату ату аловитомъ.
 На Иванъ-данъ съ войскомъ сви поћоше,
 У Павлишко село сви доћоше, 175
 И спахиске дворе обколише,
 И по нѣму злато покупише;
 Изъ топова дворе покварише
 И Маѱара нешто погубише,
 А спаію живогъ пропустише 180
 Само благо одъ нѣга узеше,
 Па на Вршаѱъ право сви одоше.
 А за нѣима ситна кнѣига доће,
 Одъ проклетогъ Коића Маіора,
 Да се войска натрагъ сва поврати, 185
 Маѱарима волю да учини:
 Естерхазу Грофу Маѱарскоме,
 И Бломбергу Обрштеру царскомъ,
 Войску Србску туде да издаду. —
 Што тедоше Србске издаице, 190
 Што тедоше они учинише:
 Маіоръ Коићъ и Лайтнантъ Илићу.
 Кадъ є Тадићъ кнѣигу проучію,
 И онъ виде шта му кнѣига пише,
 Гронуше му сузе изъ очію, 195
 Па онъ поче войсцы говорити:
 „Чуєте л' ме браћо моя драга!
 „За насъ добро неће бити сада,
 „Што ћу войску садъ я повратити.“
 Кадъ се натрагъ съ войскомъ повратише 200
 И у Ульми конакъ учинише.

Пре Ульмани заповѣсть добыли,
 Одъ проклетогъ Коиѣа Маіора,
 Войску Србску они да опію,
 И ракіє доста да іймъ даду. 205
 Лайтнантъ Илиѣъ, Коиѣа послушо,
 Кадъ є войска у Ульму приспѣла,
 Ту седише два бієла дана,
 Кадъ є треїій данакъ забѣлю,
 Лайтнантъ Илиѣъ войску є опію, 210
 И вина іймъ црногъ доста дао,
 И бієле припеке ракіє.
 Онай данакъ ситна кнѣига доѣе,
 Одъ проклетогъ Коиѣа Маіора,
 Да на Вршаць сложно удариду 215
 И то лицемъ башъ на Петровъ данакъ,
 Како ѣмо сви памтити свакадъ;
 Душмани намъ войску сву опише,
 И на Бога, Христа немыслише,
 Па на Вршаць піяну послаше. 220
 Мацари ихъ крвно дочекаше,
 Бойно полъ крвлю оросише,
 На Павлишкомъ полю се побише,
 И велику битку учинише.
 Издаице Србске издадоше: 225
 Войску Србску многу изгубише,
 У почетку у првOME бою,
 У хиляди и осмой стотини,
 Четрдесетъ у осмой години. —
 Тадиѣъ є се юначкій борію, 230
 Топове є свое онъ бранію.
 Кадъ топціє Србске побѣгоше,
 Одъ Мацарске войске с' поплашише.
 Одъ кумбара, велики топова,
 И кодъ топа топцію убише, 235
 Ту Тадиѣа самогъ оставише,
 Топове є свое самъ палію,

Кадъ топцію свога изгубіо,
 Са Маіоромъ с' страшно ту боріо,
 Са Маіоромъ Грофомъ Естерхазомъ, 240
 И съ Бломбергомъ царскимъ Обрштеромъ,
 На Павлишкомъ полю широкомѣ.
 Полъ мало ко Косово равно;
 На пусуль га Мацари узеше,
 Кодъ топова Тадића убише, 245
 Башъ у подне на самъ Петровъ данакъ,
 Оста нама свима за споменахъ,
 Да се пѣва да се приповѣда,
 Гди Тадића храброгъ изгуби смо,
 Србскогъ сына храброга племића, 250
 Кой є славно юнакъ погинуо,
 Кодъ топова главу изгубіо,
 Србскій народъ ніє издат' хтео,
 Већъ Милисавъ юначки погину,
 Башъ за законъ и за Войводину, 255
 У Павлишкомъ полю широкомѣ,
 К'о годъ Милошъ у Косову равномъ.
 Тако Тадићъ юначки погину,
 Слава му се Србска прославила,
 И вѣчита песма му остала, 260
 Кано храброгъ Милошъ Обилића,
 Што му землякъ нѣговъ садъ испѣва,
 По имену: слѣпый Бремїя,
 Србскомъ сыну Тадићъ Милисаву. —
 Кадъ Тадића храброгъ погубише, 265
 Мацари га онда савладаше,
 Пиштолъ му сребрне узеше,
 Коє вреду четерестъ дуката,
 И саблю му златну одпасаше,
 Коя вреди стотину дуката, 670
 Съ каменѣмъ є лепымъ искићена,
 И са златомъ сувымъ окована.
 Па скидоше дугу пушку съ нѣга,

Коя вреди шесдесетъ дуката,
 У сребру є самомъ окована, 275
 И седефомъ финимъ искићена,
 Ту Тадића мртвогъ оставише,
 Кадъ одъ нѣга савъ пусать однеше.
 Славни Срби гробъ му начинише,
 Са сабляма сандукъ отесаше, 280
 И Тадића храброгъ оплакаше,
 Кой є славно юнакъ погинуо,
 И на пушке сандукъ му метуше,
 И црномъ га гробу донесоше,
 Вѣчной майки земли предадоше, 285
 И црномъ га земљицомъ покрише.
 Выше главе клупу начинише,
 Исподъ ногу бунаръ ископаше,
 Кадъ уморни путници путую,
 Да с' лаћане водице напию, 290
 И на клупи да се одмараю.
 Често су му браћа пролазили,
 И на гробъ му нѣговъ долазили,
 И водице с' лаћане напили. —
 Кадъ му вѣрна люба гласе чула, 295
 Мутный Дунавъ воду пребродила,
 И црнومه Вршцу є отишла,
 Кадъ є была на полю Павлишкомъ,
 Люто цикну Госпођа Ђлица,
 Вѣрна люба Тадићъ Милисава, 300
 Люто цикну гласомъ проговара:
 „Тужно полъ крвлю орошено!
 „Ты покривашъ Господара мога,
 „Коме пара у свомъ свету нема.“
 И пошета мало унапрієдъ. 305
 Кадъ гробъ нађе Господара свога,
 Цикну люто и земљицы паде,
 Землю грли, а травицу люби,
 Тужнымъ гласомъ земли проговара:

- „Црна земльо небуди му тешка, 310
 „А травицо небуди му горка.“
 На гробуга люба оплакала,
 И тешко се нѣму заклињяла:
 „Вѣрный друже и милый супруже!
 „Ты опрости сада мени овде,
 „Я ѣу теби чешѣ долазити, 315
 „И на гробъ твой свагда излазити.“
 Люба му се одатле подигла,
 Господара кадъ є оплакала,
 У Београдъ бѣлый є отишла,
 По имену Госпођа Ђлица, 320
 Вѣрна люба Тадићъ Милисава. —
 Србске войске много ту изгину,
 По избору шесть стотина Срба,
 И погибе Банковићъ Стеване,
 Булюкбаша Тадићъ Милисава. — 325
 Богъ убио Србске издаице,
 Што на Вршцу логоръ издадоше,
 Србскогъ сына храброга Тадића.
 Проклетъ быо Коићу Мајору,
 И са съ нѣмѣ Илићу Лайтнанте; 330
 Слава вамъ се нигда неславила,
 Што издасте Србске поглавице,
 У почетку о првоме рату,
 У хиляди и осме стотине,
 Четрдесеть и осме године, 335
 Србскогъ сына Тадићъ Милисава,
 И мудрога Станимировића,
 Башъ одъ Вршца одъ бїеле куле,
 Койно Србску войску предводіо.
 Маџари га живогъ ухватише, 340
 У Темишваръ Миту одведоше,
 Србска браћа душе изгубише,
 Кодъ Маџара Миту опадоше,
 Ни на Христа, Бога немислише,

Проклетъ быо Сава Вуковићу, 345
 Изъ белага града Темишвара,
 И са нѣмѣ Максимъ Симоновићъ;
 Нѣи двоица Миту опадоше,
 Кодъ Вармеѣе Маѣарске Господе,
 Малый Кишь га одма обесіо, 350
 Што є Србску войску предводіо.
 Малый Кишь є мударъ юнакъ быо,
 Съ Господомъ є разговоръ водіо:
 Са Максимомъ и са Вуковићемъ,
 И са другомъ Маѣарскомъ Господомъ. 355
 Маіора є Коића дозвоао,
 Што є Србе за новце продао,
 Десетъ илядъ форинтій узео
 Одъ Маѣарске велике Господе. —
 Малый Кишь се на нѣг' разлютіо, 360
 У беломе граду Темишвару,
 Што є Србе храбре онъ издао,
 Па Коићу србски говоріо:
 „Кадъ си свое Србе садъ продао,
 „И одъ насъ си благо ты узео, 365
 „Да пошто бы Маѣаре продао?
 „Маѣаре бы за лулу дувана,
 „Могъ войника пошто бы купіо?
 „За нѣгъ небы ни крайцаре дао,
 „А ты си се нама завѣріо, 370
 „И насъ бы ты тако садъ издао.“
 Кишь га малый задуго нечека,
 Већъ Коића одма обесіо,
 Што онъ Србе за новце продао,
 Те изгину Србска сиротиня. 375
 И Кишу є врло жао было,
 Гди Србъ Срба за новце продає,
 Те садъ Србскій народъ іймъ пропада,
 И проклето име оставляю:
 Вуковићи и башъ Бранковићи, — 380

Издаице Србске поглавице, —
 Да се прича докле є колена,
 И Србскога рода и племена. —

Битка кодъ Беча.

Кнѣиге пише Блацићу бане,
 Одъ Загреба одъ землѣ Хрватске,
 Па иѣ шалѣ по свой бановини,
 Бановини и по Славоніи,
 И по славномъ и храброемъ Срему. 5
 На колѣна славнымъ Генералма,
 Генералма и Обрштерима.
 Лієпо іѣмъ кнѣиге накитіо,
 И у кнѣиги свакогъ поздравіо:
 Да подижу войску на оружѣ, 10
 Све Броѣане и храбре Личане.
 Огулинску храбру регименту,
 Огулинску и съ нѣомъ Оточанску,
 Варадинску и съ нѣоме Градишку,
 Загребачку и Суво-Граничку, 15
 Коняничку храбру регименту,
 Прва, друга, банске конянике,
 И са нѣима храбре СЕРЕЖАНЕ,

Кой нежале главе изгубити,
 Нити Бана храброгъ свогъ издати. 20
 Мало време за тимъ постояло;
 Генерали войску сакупише,
 Ђлачићу Бану є послаше,
 До Загреба града бїєлога,
 Предъ войскомъ су храбри Обрштери. 25
 Кадъ є войска сва у Загребъ стигла,
 Одатле се храбро подигнула,
 Предъ войскомъ є Ђлачићу Бане,
 И са њиме до три Генерала.
 Войске воду до шесетъ хиљада, 30
 С' собомъ носу праха и олова,
 И педесетъ убойны топова,
 И ракетлїй до две батерїє,
 И кумбара и ситногъ картача. —
 На одоше Бечу поноситомъ, 35
 Да одбране цара Фердинанда,
 Одъ душмана проклеты Мацара,
 Што 'тедоше землю да му узму,
 И съ престола царскогъ да га скину,
 Што пре Христа царство свое држи! — 40
 Садъ Мацари землю узбунїше,
 На оружї сви се подїгоше.
 Кадъ то чуо Ђлачићу Бане,
 Гди му царе у невољи пишти,
 Одъ душмана проклеты Мацара.
 Кадъ се царе до невољї виде, 45
 А онъ седе ситну књїгу писат',
 Пакъ є посла Ђлачићу Бану,
 На колѣну одъ Загреба бѣлогъ.
 Кадъ є књїга Ђлачићу стигла,
 Башъ у путу изподъ Пеште бѣле. 50
 Кадъ є књїгу Бане отворїо,
 Царъ га лѣпо у њой поздравїо,
 У књїги му овако говорїо:

„Чуєшь ли ме Єлачићу Бане! 55
 „Садъ є мени велика неволя,
 „Одъ душмана проклеты Мацара,
 „Оће Мацаръ круну да ми узме,
 „Са престола мога да ме збацы.“ —
 Кадъ є Бане кнѣигу проучіо, 60
 И онъ виде што му кнѣига пише;
 То є Бану врло жао было,
 Гди му царе у невољи пишти,
 У великомъ Бечу поноситомъ.
 Кадъ є царску кнѣигу разумео, 65
 Банъ Єлачићъ на ноге скочио,
 Свою войску силну подигнуо,
 И великомъ Бечу отидоше,
 Да избаву цара Фердинанда.
 У хиляди и осмой стотини, 70
 Четрдесеть у осмой години,
 Октоврій є месецъ освануо,
 На жалость га царе дочекао.
 Двадестъ другогъ Октобра месеца,
 Дуну ветаръ дуну и олуя, 75
 Подиже се у средъ Беча буна.
 Подигло се шес'стотина љака,
 Одъ Мацарске земљъ поносите,
 Кодъ палате царске сви одоше,
 На капама слободу метнуше. 80
 Барякъ новый одма начинише,
 И Мацарску круну на баряку,
 Новогъ краля Кошута Лаіюша.
 На златной га мотки подигоше,
 Бритке саблѣ љаци припасаше, 85
 И предъ дворе царске сви одоше,
 И одъ цара слободу искаше.
 Сви у слоги они повикаше:
 И Бечліє съ нѣима се дигоше,
 Бритке саблѣ одма повадише, 90

Предъ палату царску отидоше,
 Фердинанду цару говорише:
 „Мы нећемо младогъ царъ Јозефа!
 „Већъ оћемо Маџарскога краля,
 „Ако нећешъ садъ намъ одобрити, 95
 „Дворе ћемо Твоє попалити,
 „Республику одма учинити,
 „И Тебека живогъ ухватити,
 „И народъ ће на Тебе устати,
 „И савъ Бечъ ти ватромъ изгорети.“ — 100
 Кадъ се царе до неволѣ виде,
 Свомъ народу поче говорити:
 „Слободу ћу садъ я вама дати,
 „И краля ћу вама изабрати,
 „Чекай те ме три четири дана, 105
 „Права вама я ћу потврдити.“
 Кадъ те речи ђацы саслушаше,
 Одъ палате царске сви одоше,
 По форштате ¹⁾ они отидоше,
 Побунише Нѣмце и Маџаре. — 110
 Тадъ грађани на ноге скочише,
 Кадъ гласове сви одъ ђака чуше,
 Да су права одъ цара искали.
 На оружѣ сви се подигоше,
 Бритке саблѣ Бечліе узеше, 115
 На свогъ цара они устадоше! —
 Кадъ у ютру ютро освануло,
 Одъ Форштата Нѣмцы се скупеше,
 И подъ Бечомъ логоръ начинеше,
 И онде се они завѣрише. 120
 Одатле се логоръ савъ подиже,
 И одоше предъ царева дворе,
 Ђдногласно у гласъ повикаше,
 Кадъ предъ дворе царева дођоше,

¹⁾ Форштатъ каже се Србски предградіе; као одъ Београда
 што е: Сававала, Паланула, Теразія и пр.

- Нѣмцу цару они говорише: 125
 „Изић' предъ дворъ царе Господаре!
 „Изић' предъ дворъ и изнеси права,
 „И потврди Мацарскога краля,
 „Ако мыслишь да т' остане глава.“
 Кадъ се царе до неволѣ виде, 130
 Царство свое другоме предаде,
 Младомъ цару Іозефу Ћесару.
 Изъ свогъ двора потайно изиђе,
 На каруце иза Беча седе,
 Царъ Фердинандъ сретно онда оде, 135
 Право оде земли Тироліи. —
 Кадъ видише Нѣмцы и Мацари,
 Да іймъ царе права непотврди,
 Онда они юришь учинише,
 Па у царске дворе утрчаше, 140
 И по двору ларму учинише,
 Фердинанда цара потражише.
 Кадъ у двору цара ненађоше,
 Одатле се они подигоше,
 На тавницы врата отворише, 145
 Робіаше царске све пустише,
 И Кошута на полѣ изнесше,
 Краль Кошута на піяц' однесше,
 На рукахъ своимъ га донесше.
 Кой тавнова три године дана, 150
 У тавницы цара аустрійскогъ,
 Сви Мацари весели су были,
 Гди с' Кошута живогъ избавили.
 За Мацарскогъ краля г' поставише,
 Све повика мало и велико: 155
 „Богъ да живи! Кошута Лаіюша!
 „Новогъ краля одъ землѣ Мацарске.“
 Кошуть нѣма свима ту захвали,
 Што за краля нѣга поставише,
 Да онъ буде на землѣ Мацарской. 160

- Заповѣсть їймъ нову обявіо:
 Да шанцеве по сокаку праве,
 И одъ цара да се отимаю;
 Што є было у Бечу катана
 Све Мацара изъ землѣ мацарске, 165
 Одма они на ноге скочише,
 Противъ цара пушке сви дигоше,
 На оружѣ храбро сви усташе,
 И у помоћъ Кошуту дођоше.
 Кошуть одма войску разделіо, 170
 Око л' Беча страже поставіо,
 Барикаде шанце поправіо,
 Кадъ є войску добро разредіо,
 Око л' Беча одъ свудъ обколіо.
 Онда седе руйно вино пити, 175
 И Господи своіой говорити,
 И са нѣма добро веселити.
 Кадъ шанцеве добро утврдіо,
 И топова доста приправіо,
 И олова и барута доброгъ, 180
 И кумбара коє дворе кваре,
 Све одъ цара што су задобыли. —
 Іоштъ говори Кошуть нѣим' Лаіошу:
 „Ал' ево намъ яда изъ ненада,
 „Ето на насъ Єлачића Бана, 185
 „Изъ Загреба одъ землѣ Хрватске.
 „Сву є землю свою узбуніо,
 „И Хрвате храбре све скупіо,
 „Води войске шесдесеть иляда,
 „И онъ носи праха и олова, 190
 „И велики убойны топова,
 „Кой ће намъ шанце порушити,
 „Барикаде наше покварити,
 „И великій Бечъ намъ поравнити.
 „Онъ садъ иде Бечу поноситомъ, 195
 „Подъ Бечомъ ће логоръ наместити.“

Алъ непрође ни неделя дана,
 Ал' ето ти Блацића Бана,
 И доведе шесетъ иляд' войске,
 И донесе праха и олова, 200
 И педесетъ убойны топова.
 Подъ Бечомъ є логоръ поставіо,
 Са три стране Бечъ є обколіо;
 И топове своє наместіо,
 Са Мацар'ма Банъ се ту побіо, 205
 И на Бечъ є три путъ ударіо,
 Ништа ніє учинит' могао.
 Дваєстъ шестогъ Октобра месеца,
 Битка трая двадестъ четир' сата,
 У великомъ Бечу поноситомъ, 210
 Сво се тресе дрвлѣ и каменѣ,
 Око белогъ Беча великога,
 Одъ велики убойны топова. —
 Са три стране Банъ є ударіо,
 Да бы л' како Мацаре збуніо, 215
 Башъ истога Октобра месеца,
 Пріє зоре и бієла дана,
 Банъ є съ войскомъ своіомъ ударіо,
 На капію свієте Маріє,
 Єданъ картачъ ту є наместіо; 220
 Топціє га брзо припалише,
 На Мацаре картачъ оборише.
 Кадъ Бечліє изнутра видише,
 Гди Хрвати картачъ оборише,
 Изъ Банове Блацића войске; 225
 Тад' Бечліє онда повикаше,
 И топове своє довукоше,
 И Мацари картачъ оборише,
 На капію свієте Маріє.
 Са три стране Банъ є ударіо, 230
 И великій Бечъ є обколіо,
 Банъ се съ войскомъ юначки држао,

Дваѣстѣ сатій съ нѣма се тукао,
 И четири сата іоштѣ одвише.
 У Бечу є страшна битка была, 235
 И многа є войска изгинула,
 И са єдне и са друге стране. —
 Сво се небо у маглу обукло,
 Надъ Бечомъ є сунце помрачило,
 Одъ великогъ праха и олова 240
 Крви доста ту є се пролило,
 У великомъ Бечу поноситомъ,
 Кадъ Ђлацићъ Банъ є ударіо,
 Одъ Загреба одъ землѣ Хрватске.
 Пакъ се Бане натрагъ повратіо 245
 Изъ Беча є войску покренуо,
 Подъ Бечомъ є логоръ наместіо,
 Войску свою мало одморіо.
 Ал' непрође ни два ни три дана,
 Дође войска цара Фердинанда, 250
 Съ Фелдмаршаломъ царскимъ Виндишгрец.
 Онъ доведе шеснаѣстѣ илѣд' войске;
 Обколіо са четири стране,
 Съ десне стране Банъ є ударіо,
 Две капіє Бечке затворіо; 255
 Съ леве стране царски гранатири,
 Сви су они съ Виндишгрецомъ были.
 Тридестѣ првогъ Октобра месеца,
 Са зоромъ се войске ударише
 И у Бечу опетѣ се побише, 260
 Гранатири юришѣ учинише,
 И велику ватру оборише,
 На капію они утрчаше.
 Доста чуда они учинише,
 И Бечлія много изгубише; 265
 Мацари се страшно поплашише,
 Гди Бечлія много изгубише.
 Сви Мацари на ноге скочише,

И топове одма окренуше,
 На палате царске управише, 270
 Изъ топова ватру оборише,
 И палате царске запалише,
 Злато, благо изъ двора изнесе,
 Фердинанда цара Аустрійскогъ.
 Да є коме стати погледати; 275
 Кадъ є Бане юришъ учинію,
 Са войскомъ є своіомъ ударію,
 На Софію капію пробію,
 И у Бечъ є одма улетію,
 Съ Мацарскомъ се войскомъ помешао, 280
 Незнаде се коя више сече,
 Ил' Банова ил' Мацарска войска,
 Или царскогъ храброгъ Виндишгреца. —
 Боже милый и Богородице!
 Да є коме стати погледати, 285
 Како сече Єлаци҃на войска,
 Сви Личани саблѣ повадише,
 И са пѣима храбри сви Хрвати,
 По турски су саблѣ окренули,
 По Бечу се равномъ поћерали, 290
 На светлу се саблю огледали,
 Саблѣ звечу а Мацари єчу,
 Све одъ бритки саблѣй башъ Личанскій.
 Одъ Банске се войске поплашили,
 Па бегаю Пешти поноситой, 295
 А Бечліє пушке побацаше,
 Своє госпе за руке узеше,
 А госпов децу у каруце,
 Сви бегаю Пешти поноситой,
 Одъ Банове войске Єлаци҃на. — 300
 Кадъ є Бечъ іймъ белый освоію,
 Многе Нѣмце ту є заробію,
 Оне друге све є умирію.
 Битка трая одъ ютра до подне,

Съ царске стране мало погинуло, 305
 Одъ Мацара мало ко утече;
 Ёлачиѣа Бана ту познаше,
 И Мацари єдва утекоше.
 Бунтовнике царске поваташе,
 Што у противъ цара устадоше, 310
 Те великій Бечъ їймъ покварише,
 Доста штете по нѣимъ починише.
 Сиротиня ядна изгинула,
 И крвца се многа ту пролила,
 Одъ Мацарске и одъ царске войске. — 315
 Банъ Ёлачиѣъ по Бечу одіо,
 Своє люде изъ крви вадіо;
 И лепо їй саранити дао,
 Кой є юнакъ славно погинуо.
 За цара є главу изгубіо, 320
 И за цара и за свога Бана;
 Задужбину Банъ їймъ оставіо.
 Ёремїя слѣпаць изпевао,
 И вѣчитый споменъ оставіо,
 Што юнацы храбри изгинули: 325
 Да се пѣва да се преповѣда,
 Докле тече сунца и месеца . —

Санъ Кошутове майке.

Санъ уснила Кошутова майка
 Новогъ краля Кошута Лаїоша,
 Одъ Мацарске землѣ поносите
 Санъ уснила у санку видила:
 Да ѣе Кошуть землю изгубити, 5
 И изъ землѣ своє побѣгнути
 Што є землю текемъ задобью,
 Нову землю подъ нѣгову руку.

Или ꙗко живогъ ухватити
 И сву землю у црно завити, 10
 Свою майку стару уцвелити
 Сиротиньи свой ꙗко тешко быти,
 Што ꙗко землю сада узбунити
 На оружѣ войску подигнути.
 Єрь є Кошуть єдинаць у майке 15
 Пакъ шта ꙗко му сиротица майка
 Безъ Кошута свогъ роѣногъ сына. —
 Кадъ у ютру ютро освануло,
 Закукала синя кукавица!
 Исподъ бѣлогъ града башъ Будима, 20
 У иляди и осмой стотини
 Четрдесеть у осмой години;
 То не была синя кукавица,
 Веѣ то была Кошутова майка,
 Новогъ краля Кошута Лаіюша; 25
 Кошута є сына дозывала
 Пакъ є нѣму санаць казивала:
 „Ой Кошуте, мой роѣный сыне!
 „Чуданъ санаць о теби сама снила
 „И у санку облаць сама видила, 30
 „Одъ истока облаць се подиже
 „На Мацарской земли доѣ ближе,
 „Све тутнява грмлявина страшна,
 „На облаку свуд' около дуга;
 „То ꙗко быти на момъ срцу туга, 35
 „Што сама санаць овай садъ уснила,
 „За насъ сыне добро быти неѣ,
 „Ты си рата новогъ започео,
 „И на цара свогъ си ударіо,
 „Да му землю нѣгову садъ отнешъ, 40
 „Са престола оѣнешъ да га скинешъ,
 „Римско царство онъ пре Христа држи
 „Што му Папа Римскій поклоніо,
 „И Мацарска права да му узнешъ.“

- Са Срб'ма се ниси побратио — 45
- „Царъ ће Срблѣ свое узбунити
 „Што су нѣму свагда вѣрни были,
 „И круну су царску одржали
 „И Нѣмачко царство су бранили
 „Одъ Маџара и одъ други страна. 50
 „И на тебе они ударити
 „Цара свога они ће бранити,
 „Фердинанда цара Аустрійскогъ
 „Пакъ ће горегъ яда онда бити
 „И земљу ће свою узбунити. 55
 „Друго царство нѣму ће помоћи
 „Войводину Срби ће добыти
 „Одъ Нѣмачкогъ цара измолити
 „Што су Срби стари заслужили,
 „Одъ првога цара Леополда. 60
 „У иляди и шесте стотине
 „Деведесетъ Христове године
 „Славни Срби онда заслужили
 „Време дошло сада потражити
 „Србска права Арсенъ Патріярха 65
 „Койно Србе славне є прев'о ¹⁾
 „Изъ Србіє изъ старе Расіє,
 „Изъ Расіє одъ Ерцеговине,
 „Фамилія четрдестъ иляда.“
 Ал' говори Кошуту Лаіошу: 70
 „Чуєшь мене остарила майко!
 „Я нежалимъ што ѣу погинути,
 „Што ѣу младићъ главу изгубити,

1) Срби, кои су изъ старе Расіє са Арсениємъ Чарноввићемъ Патріярхомъ у Аустрію, на позываніѣ Леополда I-гъ прешли, да му помогну земљу нѣгову одъ Турака бранити, а оне землѣ кое онъ съ нѣговимъ народомъ отео буде, царъ се у нѣв мешати неће, но іоштъ обеѣа Патріярху и то: да ће съ Народомъ своимъ подъ управомъ свое собствене власти у истимъ земляма, кое одъ Турака отео буде, живити. — Збогъ тога іѣ Маџари и Швабе называю „Рацы“, што су изъ Расіє.

- „Али љу се цару осветити.
 „Брѣ ме царе младогъ уватио 75
 „У тавницу на дно ме баціо,
 „Гди но миле зміє и акрепи
 „Оће зміє очи да попію
 „А акрепи лице да нагрде.
 „Ту тавнова три године дана 80
 „Нити вид'о сунца ни месеца,
 „Да бы зашто небы ни жаліо:
 „За два писма што кодъ мене нађе,
 „Што є право и свой земли драго.
 „У тавницы Богу самъ се клео: 85
 „Ако мени Богъ и среѣа даде,
 „Те изиѣемъ живъ я изъ тавнице,
 „Сву љу землю онда узбунити
 „Мацарску љу войску покупити,
 „На цара љу съ войскомъ ударити 90
 „Макаръ знао главу изгубити.
 „Савъ љу Бечъ му бѣлый порушити
 „Царске дворе огнѣмъ попалити,
 „Да му вратимъ жао за срамоту.
 „И мою љу клетву испунити, 95
 „Што ме младогъ бацы у тавницу
 „Гди самъ быо три године дана.
 „Я са царемъ боякъ могу быти,
 „Што градова садъ я овде имамъ,
 „У Мацарской земли поноситой, 100
 „Сви су они садъ у моіой руци;
 „Доста имамъ праха и олова,
 „Понайвише убойны топова,
 „Мацаре самъ силне побуніо,
 „На оружѣ све самъ подигнуо, 105
 „Противъ цара они устадоше,
 „И на ноге храбро сви скочише.
 „Изъ тавнице када ме видише
 „И одъ цара слободу искаше,

- „Одъ Нѣмачкогъ цара Фердинанда 110
- „Што су наши стари изгубили
- „Кодъ Муача када су пропали,
- „И Маџарскогъ краля изгубили
- „Башъ Лудвика четвртога краля,
- „Збогъ Турака цару се предали: 115
- „Фердинанду првомъ цар' Нѣмачкомъ.“
- „„Но ты чуєшь остарила майко:
- „„Садъ ты иди нашимъ бѣломъ двору,
- „„Поздрави ми мою вѣрну любу,
- „„Некъ ми чува два рођена сына: 120
- „„Могъ Лаіоша и млађегъ Шандора,
- „„Да не кука кано кукавица,
- „„Быће она Маџарска краљица.
- „„Пакъ ты седи у біеломъ двору,
- „„И чувай ми мою вѣрну любу, 125
- „„Мою любу Маџарску краљицу,
- „„И два сына два унука твоя.
- „„Кой ће нашу землю наслѣдити
- „„По времену они подбунити,
- „„И Маџарскогъ краля потражити 130
- „„Права наша они ће добыти
- „„Што су Немци нама садъ узели.
- „„А я оно што самъ намыслио,
- „„Я ћу майко сада учинити
- „„Макаръ знао да ћу погинути, 135
- „„Баремъ ћу се свима осветити
- „„По найвише цару Аустрійскомъ
- „„Фердинанду цару Нѣмачкоме.““ —
- То рекоше говоръ разкидоше
- То рекоше пакъ се опростише: 140
- Майка оде ко Будиму граду,
- Кошутъ оста у Сегедин' граду;
- Сву господу велику скупіо
- И скупштину съ њима учиніо,
- У тврдоме граду Сегедину. 145

И у дворе бієле довео,
 Све бароне и грофове своє
 И слово їймъ Мацарско издао,
 Пакъ є нѣма 'вако говоріо:
 „Небойте се славна браћо моя! 150
 „Само вѣрни данасъ ми будите
 „Небо само нека на насъ падне,
 „Мы ћемо га браћо одржати!
 „А камо ли цара се бояти,
 „Фердинанда цара Нѣмачкога. 155
 „Земля наша маня сигурніа
 „Царство друго да му непомогне,
 „Мы му землю можемо узети
 „Изъ Беча га бѣлогъ истерати,
 „Са престола златнога скинути 160
 „И нашега краля поставити,
 „И круну му Нѣмачку узети.“ —
 То говоре Богу се немолє,
 Као што їймъ ни помоћи неће.
 Већъ седоше руйно вино пити 165
 Вино пише пакъ се веселише,
 Банда свира подъ пенцеромъ свима,
 Вино пію Кошута споминю:
 „Илѣнъ! Илѣнъ! Кошуту Лаіюше!
 „Новый кралю одъ землѣ Мацарске.“ 170
 Аль не прође ни недєля дана
 Аль ето ти яда изненада
 Кадъ Кошуту ситна кнѣига дође:
 Да се Срби сада узбунили
 На оружѣ сви се подигнули, 175
 И одборъ су Србљи начинили,
 У Карловцы логоръ поставили.
 Покупили косе и сикире
 И гвоздене виле и мотике;
 Они траже Србска своя права, 280
 Србска права Арсенъ Патріярха,

Да не буду Срби подъ Мацара,
 К'о што стари нѣини нису были,
 Нит' Мацаре никако трпили,
 Већъ су цара Нѣмачкогъ бранили 185
 И за славу Србску изгинули.
 И оћеду Србскогъ Патріярха
 И другога Србскога Войводу,
 И трећега Бана изабрана.
 Кадъ е Кошутъ кнѣигу отворио 190
 И онъ виде што у кнѣиги пише:
 Што су Срби нѣму накитили
 Подъ печатомъ Кошуту послали.
 Цикну Кошутъ кано гуя люта
 Разлюти се Кошуту Лаіюшу 195
 Гди ће Срби на нѣг' ударити
 И Войводу Србскога тражити
 И ћесара Нѣмачкогъ бранити.
 Одма войску даде сакупити
 И границу одсвудъ обколити 200
 И Мацарске страже поставити.
 Одма Кошутъ ратъ е започео,
 Сву Европу землю узбуніо
 Са Србима кадъ се завадіо
 Онъ вѣчитый споменъ оставіо 205
 Да се пѣва да се преповѣда,
 Што е битка у Мацарской была
 И крвца се многа ту пролила.
 Кано што е на Косову было
 Кадъ се Срби са Турцима тукли, 210
 У иляди и трећой стотини
 Осамдесетъ девете године.
 А Мацари силни и помамни
 Попалише села и вароши,
 Покварише цркве и олтаре 215
 Доста яда они починише
 И Србску намъ децу изсекоше,

И майке намъ црне закукаше
 Све то Срби ядни претрпише,
 Што Маџари цркве покварише 220
 И дѣчицу ситну изсекоше,
 Коє незна лѣба заискати
 А камо ли съ Маџар'ма се бити.
 Многа войска есте изгинула
 И са єдне и са друге стране 225
 За годину и седамъ месецій,
 Осимъ люди и невине деце
 Крвца Србска многа се пролила:
 У Банату и у земљи Бачкой
 Башъ за законъ и за Войводину. 230
 Када прође деветнайстъ месецій
 Богъ окрете цара Николая!
 Одъ Русіє силногъ Государя,
 Онъ є отаць и майка Србима
 Србе наше онъ одазла брани: 235
 Да намъ законъ Србскій непропада
 Што є Христосъ нама оставіо.
 За законъ се Богу сви молимо
 Нежалимо крвцу мы пролити,
 Већъ за славу Србску изгинути. — 240
 То се цару врло разжало
 Гди му пишти Србска сиротиня,
 Одъ душмана проклеты Маџара
 И Онъ посла свою силну войску:
 Да одбрани Србе одъ Маџара 245
 И Нѣмачкогъ цара Фердинанда
 Одъ Маџарске землѣ поносите.
 Кадъ є дошла Руска силна войска,
 Предъ войскомъ су Руски Генерали:
 По избору четрдесть ій было, 250
 Предъ свима є Паскоєвићъ Иво;
 То су были главни Генерали,
 Николая Рускогъ Государя.

Сву Мацарску землю обколише
 И Мацаре одма умирише, 255
 Генерале Руске ту познаше,
 Краль Кошута они потражише,
 И Нѣмачкогъ цара одбранише.
 Кадъ се Кошуть до неволѣ виђе,
 Да ће нѣга жива у'ватити, 260
 Онъ побѣже изъ Сегедин' града
 И понесе доста са нѣмъ блага,
 Све Мацарске банке оставіо,
 Злато сребро онъ є покупіо,
 И у Турску землю побѣгао, 265
 Кодъ цара є Турскогъ онъ седіо.
 А Бемъ старый преко Молдавіє
 Како пређе цару Турскомъ оде
 Съ Кошутомъ се туде онъ састаде
 У бѣломе граду Цариграду, 270
 Кодъ Султана Абдула Мецида.
 Бемъ се старый одма потурчіо
 И вѣру є Турску онъ приміо
 Мурать-Пашомъ царъ га поставіо;
 А остале друге умирише 275
 У Мацарской земли остадоше.
 У Азію Кошута послаше
 У Мацарску землю — одъ старине —
 То казую и сведоче люди:
 Да с' Мацари народъ Азіатскій; 280
 Давно было садъ се приповѣда
 Кадъ се Срби съ Мацари свадише
 Те Мацари землю изгубише.

Битка у земљи Ердельской

(Кодъ Кезди-Варша-Хеля.)

Срби браћо и Славяни наши,
 Стан'те мало да вамъ песму кажемъ:
 Нову песму одъ землѣ Ердельске,
 О Русима и о Мацарима; 5
 Мацари су войску покупили,
 Да отмеду Ердель и Молдаву,
 Да погазе цара Аустрійскогъ,
 Новогъ цара Јозефа Ћесара.
 Да узмеду Кошута Лаіюша, 10
 Башъ за краля и за господара.
 Кадъ се царе до неволѣ виде;
 Па онъ седе ситну књигу писат'?
 Пакъ є посла Рускомъ Государю,
 Государю цару Николаю! 15
 Лепо му є књигу нажитію,
 Рускогъ цара у нъой є молію,
 У књиги му 'вако говорио:
 „Помози ми Рускій Государе,
 „Государе царе Николає!
 „Мацари ми круну отимаю, 20
 „Ни менека неће да признаю,
 „Ни за краля, ни за господара.
 „Јоштъ ми прете, овако говоре:
 „„Ако бы ме живогъ уватили,
 „„Живомъ бы ми кожу одерали, 25
 „„Краль Кошуту на пешкешъ послали.““

- „Све топове они су отели,
 „И градове све су затворили;
 „Што є было учены катана,
 „Све Мацара изъ землѣ Мацарске, 30
 „Сви одъ мене они отидоше,
 „Краль Кошуту у помоћ одоше.
 „Само имамъ нешто Граничара
 „Граничара, храбриє Србаля,
 „Што ме хране и одазла бране. 35
 „Я самъ царе нѣма обрекао,
 „Одъ речи ѣу царске свое быти:
 „Войводину Србма поклонити,
 „Место П. Ћорѣа Бранковића,
 „Бранковића Србскога Деспота. 40
 „Што су Срби онда заслужили,
 „Одъ првога цара Леополда,
 „Србска права Арсенъ Патріярха,
 „Што'но сада Срби славни траже,
 „Пакъ садъ страда ядна сиротиня. 45
 „Мацари су на нѣи ударили,
 „Секу, пале села и вароши,
 „Сви ми Срби изъ землѣ бегаю,
 „И у землю Србию одлазе
 „Одъ зулума Мацарскогъ великогъ. 50
 „Домовину свою изгубише,
 „И куће їмъ ватромъ изгореше,
 „Децу ситну Србску изсѣкоше;
 „Цркве Србске они покварише,
 „Мое царство оѣе да разору 55
 „Што ми Срби храбри садъ помажу
 „И у противъ Мацара идеду.“
 Кадъ то зачу Рускій Государю,
 Государю царе Николаю!
 То є цару врло жао было, 60
 Гди му Србска страда Србадія,
 Одъ Мацара проклеты душмана,

И одъ срамны нѣины поглавара.
 Царъ дозываетъ свое Генерале,
 И остале славне поглаваре, 65
 Пакъ е нѣима 'вако говоріо:
 „Чуєте ли мои Генерали,
 „Да видите яда изъ ненада
 „Како наша Србадія страда.
 „У Мацарской земли поноситой. 70
 „Нежалиду крвцу проливати,
 „Башъ за законъ вѣре православне,
 „Отечества нѣине домовине.
 „Већъ чуєте л' мои витезови,
 „Витезови Руски соколови! 75
 „Вы идите у землю Мацарску,
 „Покорите Мацаре проклете,
 „Да нестрада Србска сиротиня.
 „Вы узмите праха и олова,
 „И повуц'те велики топова, 80
 „Поведите сто иляда войске,
 „Све козака добріе юнака.“
 Кадъ то чуше до два Генерала,
 Князь Иване Паскоєвићъ вѣрный,
 Кой е Ериванъ варошь ¹⁾ освоіо, 85
 Одъ Турчина Србскогъ душманина.
 За нѣимъ чуо Лидерсъ Генерале,
 Пакъ су цару тіо говорили:
 Николаю Рускомъ Государю!
 „Дай намъ царе триста иляд' войске, 90
 „И дай нама петъ стотин' топова,
 „Да идемо у землю Мацарску,
 „Избавити нашу браћу Србску
 „И помоћи цару Аустрійскомъ.“
 Царъ іймъ даде што су заискали, 95
 Кадъ главари нѣга разумѣше.

¹⁾ Ериванъ е варошь у малой Азїи.

Брзо свою войску покупише:
 Све козаке и бойне пѣшаке,
 Князь Русійскій Паскоєвиѣ Иво,
 Онъ узедє двєста илѣд' войске, 100
 И повучє до трєста топова,
 И барута и доста олова,
 И козака и храбры пешака,
 Па онъ одє преко землѣ Польске.
 Сѣ войскомъ одє Бечу поноситомъ 105
 Да одбрани цара одъ Мацара,
 Младогъ цара Іозефа Ћесара.
 Да у'вати Кошута Лаіюша,
 Новогъ краля одъ землѣ Мацарске
 Што Нѣмачко царство узбунію, 110
 И на Србе што є ударію.
 Нѣмца цара свога погазію
 И на нѣга войску подигаю,
 Да бы круну са главе му от'о.
 Лидерсѣ узє сто хилѣда войске, 115
 И повучє до двєста топова,
 Пакъ онъ одє землѣ Молдавїи.
 Како дође войску онъ разреди,
 И границє онъ свуда постави.
 Кадъ є Лидерсѣ страже наместію, 120
 Дєсетъ илѣд' себи оставію:
 Све пешака и добры козака,
 Па онъ одє да запыта Бєма,
 Шта му мало у землѣ Мацарской?
 Те онъ пали села и вароши, 125
 Што поквари црквє и олтарє?
 Іоштъ по томє Србску дєцу секу,
 Кой незнаду леба заискати,
 А камо ли сѣ Мацар'ма сє быти.
 Кадъ є войска подъ Варша-Хель дошла, 130
 Лидерсѣ одма стражу поставію,
 Пакъ онъ сєдє ситну кнѣигу писат',

И посла в граду Клаузенбургу,
 На колѣно Бему Генералу.
 У кнѣиги му 'вако говоріо: 135
 „Чуєшъ мене Бему Генерале!
 „Положъ пушке съ войскомъ ми се предай;
 „Ако л' неѣшъ пушке положити,
 „А ты съ войскомъ у полѣ изиѣи
 „Ево мене съ десетъ иляд' войске, 140
 „Башъ подѣ градомъ Кезди-варша-хельомъ.“
 Кадъ Бемъ виде што му кнѣига пише,
 Одъ Лидерса Рускогъ Генерала,
 Бемъ поскочѣ одъ землѣ на ноге;
 Па дозивлѣ Мацарску Господу: 145
 Првогъ дозва главнога Маіора,
 Одъ Ерделя Наѣъ-Шандоръ спаію.
 Пакъ онъ нѣму одма заповѣди,
 Да онъ войску сву Мацарску спреми,
 Скочи Маіоръ канда се помами, 150
 Пакъ онъ оде у Мацарскій логоръ,
 Да онъ спреми Мацарске катане.
 Ударише банде наопако,
 Шесфунташке топе припалише;
 И велику ларму учинише, 155
 Докъ Мацарске катане скупѣше.
 Покупише дванаѣстъ иляда.
 Све катана убойны Мацара,
 Кой нежале главе изгубити,
 А камо ли Бема свогъ издати. 160
 Докъ в Маіоръ войску уредію,
 Ал' ето ти Бема Генерала,
 Одъ онога града Клаузенбурга;
 Како доѣе войску сву разреди,
 Десетъ иляд' себи оставію, 165
 Све Мацара и храбры Поляка,
 Две иляде онъ другомъ предаде,
 Свомъ Маіору Наѣъ-Шандоръ спаіи.

Па га посла до Чексерданъ града,
 Да растера петъ иляда Руса; 170
 А Бемъ оде Кезди-варша-хелю,
 Да растера Русе са границе,
 Да ухвати Лидерсъ Генерала
 И іоштъ 'вако Бемъ е говоріо:
 „Ако Богъ да и срећа юначка! 175
 „Те у'ватимъ Лидерсъ Генерала:
 „Живомъ ћу му кожу одерати,
 „У Сегединъ нѣга ћу послати,
 „Новомъ кралю Кошуту Лаіошу,
 „Нека види шта самъ задобью, 180
 „Брѣ самъ му се давно зафаліо;
 „Да ћу Руску войску побѣдити,
 „И Лидерса жива у'ватити.“
 Онъ не вели: оћу л' ако Богъ да!
 Као што му ни помоћи неће; 185
 То изрече на колена клече,
 Са войскомъ се Богу помоліо.
 Кадъ Маџари молитву свршише
 Сви на ноге они устадоше,
 Црногъ вина за здрављѣ напише, 190
 И Кошуту, илѣнѣ повикаше!
 Новомъ кралю одъ земљѣ Маџарске.
 То рекоше съ войскомъ сви поћоше,
 Пакъ се крену изподъ Клаузенбурга.
 Онъ не оде Кезди-варша-хелю, 190
 Веће иде земљи Молдавін,
 Гди су Руси границу чували,
 Руске страже Бемъ е разтерао
 Многе Русе ту е по'ватао,
 Бемъ е себи путе отворио, 200
 Докъ е дош'о Кезди-варша-хелю.
 Ту га Лидерсъ лепо дочекао,
 Іоштъ се лепше съ нѣмѣ поздравіо,
 Изъ топова ватру оборіо.

- Лидерсъ войску свою уредіо 205
 За Бема в топове спреміо,
 Да му пуца у здравлѣ Мацарско;
 Съ барутомъ в топе нараніо,
 Са ѱулетомъ — водомъ — нашоіо.
 Ал' ето ти Бема Генерала: 210
 Съ Поляц'ма и са Мацарима,
 Како дође онъ заметну кавгу.
 Све топове свое наместише,
 И циндерке пушке подпрашише,
 Изъ топова ватру оборише, 215
 И просуше бомбе и лумбарде;
 А катане пушке гарабилѣ
 Подпрашили, саблѣ повадили,
 О десницу руку обесили,
 По равномъ се полю поћерали, 220
 На светлу се саблю огледали.
 Тукоше се три, четири сата,
 Двапутъ Лидерсъ съ войскомъ одступіо;
 То в Бему врло мила было,
 Па в войсцы своіой говоріо: 225
 „Ой! Поляцы и браћо Мацари,
 „Само сложно, колико в можно,
 „Мегданъ сада нашъ ће овде быти.
 „Русе ћемо сада побѣдити,
 „Генерала Рускогъ у'ватити, 230
 „По имену: Лидерсъ Генерала
 „Само самномъ уришъ да чинимо.“
 Пакъ онъ скочи до коня зеленка,
 Ногомъ ману на коня узяну.
 Одма они юришъ учинише, 235
 Са Рускомъ се войскомъ помешаше.
 Кадъ то виде Лидерсъ Генерале,
 Онъ подвикну на свое козаке:
 „Ступай братко, садъ ће быти лако!
 „Бема ћемо живогъ у'ватити.“ 240

Сложно Руси нѣга послушаше,
 На Мацаре юришъ учинише
 Съ Мацарскомъ се войскомъ помешаше:
 Да е коме стати погледати,
 Како трче Руски сви козацы, 245
 И са нѣма храбри сви пешацы,
 Са сабляма храбро они сечу,
 Сабльомъ сечу, а Мацари ечу,
 Коньи вришту а Поляцы пишту.
 Кадъ се Руси съ Мацар'ма побише, 250
 Стаде звука бриткiе сабаля,
 Стаде яукъ Мацарски катана,
 Сво се небо у облакъ обукло:
 Одъ пуцняве Рускiе топова,
 И одъ малы Рускiе пиштоля 255
 Што iй носе сви Руски козацы.
 Ту не трая више едногъ сата,
 Ту е много войска изгинула,
 И са едне и са друге стране,
 Выше войске Мацарске изгину. 260
 Ту iй Лидерсъ добро почастiо,
 И Бема е страшно поплашiо,
 И войска се нѣму сва поплаши,
 Па почеше натрагъ измицати,
 А Руси се ближе примицати, 265
 Кадъ то виде Лидерсъ Генерале,
 Пакъ онъ викну изъ грла бiела:
 „Држ'те сада Бема Генерала,
 „Да на нѣму неостане глава.“
 Кадъ то виде Бему Генерале! 270
 Да су Руси войску надвладали,
 И Мацаре многе погубили,
 И iоштъ више Руси заробили.
 Поче бегат' Деви варошицы,
 За нѣме се Лидерсъ натурiо, 275
 И са нѣме дванаестъ козака,

- Све козака добріє юнака;
 Бему срећа добра есте была
 Добаръ конь му лети ко'но вила,
 Свомъ зеленку дизгинъ попустіо, 280
 Преко поля равногъ побѣгао.
 Непотреви пута на ђупрію,
 Већъ на воду коня натерао,
 Да прегази Керешъ воду малу
 Кодъ Кереша конь му посрнуо, 285
 И Бемъ паде на земљицу црну;
 Храбро юнакъ на ноге се диже,
 Онъ у воду безъ коня скочио.
 Бемъ се воли туде удавити
 Нег' Лидерсу живомъ се предати, 290
 Бемъ до груди у води є быо.
 Ту га виђе Маџарска девојка,
 Па Секлер'ма¹⁾ она одма яви:
 Бемъ да їмъ се у Керешу дави. —
 Кадъ девојку они саслушаше: 295
 Секлери се одма подигоше,
 И на добре конѣ посѣдоше,
 И у помоћ Бему отидоше.
 Изъ воде су Бема извадили,
 И Лидерса натрагъ повратили. 300
 Одатле су логоръ подигнули,
 Па одоше Деви варошицы.
 Кадъ су дошли Деви варошицы,
 Ту Маџарскій логоръ начинише,
 Око себе шанацъ обкопаше, 305
 И топове свое наместише,
 Да чекаю Рускогъ Генерала,
 По имену Лидерсъ Генерала,
 Бемъ в логоръ добро наместио,
 Око себе шанацъ обкопао, 310

¹⁾ Секлери се зову (Ердельске) катане или коняницы.

Ту се юнакъ добро утврдіо,
 И топове своє наместіо.
 Пакъ онъ седе ситну кнѣиу писат',
 И посла в граду Клаузенбургу,
 На колєно Гергей Генералу. 315
 Лєпо му в кнѣиу нажитіо,
 У кнѣиги му 'вако говоріо:
 „Да в нѣму велика неволя,
 „Да ми пошлѣшъ нешто мало войске,
 „Сву ми войску Лидерсъ в разбіо; 320
 „И войске ми много погубіо.“
 Али Бєму друга кнѣига дође,
 Да се посла онъ садъ тога прође.
 Гергей войску свою распустіо,
 Генералство своє погазіо; 325
 Краль Кошуту лєпо зафаліо.
 Савъ Банатъ в Русима предао,
 Врстномъ князу Паскоєвићъ Иви,
 Поглавару надъ своимъ Рускомъ войскомъ
 И храбромє Рускомъ Ридигєру 330
 Ридигєру Рускомъ Генералу.
 Ситну кнѣиу Бємъ в проучіо,
 Гронуше му сузе изъ очію;
 То в Бєму врло жао было,
 Пакъ Мацарской войсцы говоріо: 335
 „Сви айдемо да се потурчимо,
 „Султанъ цару Абдулу Мециду!
 „Плату свакій добру ће имати,
 „Агалуке одъ цара добыти,
 „Турске войске я ћу покупити, 340
 „Пакъ ћємо се натрагъ повратити,
 „И на Нѣмца цара ударити,
 „Па ћу землю нашу повратити.
 То изрече на коня се препну,
 Право оде От'мановићъ цару, 345
 Султанъ цару Абдулу Мециду.

Две иляде са нѣме Мацара,
 На Видину Дунавъ пребродише,
 И у Турску землю отидоше,
 И у полѣ Видинско доѣоше, 350
 Ту се съ войскомъ они одморише.
 И Турцы іѣ славно дочекаше,
 Ту альине Мацарске скинуше,
 Царскій мундиръ они обукоше,
 Генерала Бема потурчише, 355
 Муратъ-Пашомъ нѣга поставише.
 Петъ стотина іоште потурчише,
 Вѣру стару они сви примише,
 У Видину засадъ остадоше,
 И Мацарскій споменъ оставише. — 360

Битка на Панчеву.

Книгу пише Кошуте Лаіоше,
 Одъ Будима града бієлога,
 Пакъ є посла у Панчево бѣло,
 На колѣно Книћанинъ Стевану.
 Лієпо му книгу нажитіо, 5
 У книги му 'вако говоріо:
 „Чуйде мене Србскій Генерале,
 „Генерале одъ Србіє славне,
 „Зар'ти животь море омрзнуо?
 „Те си на ме войску подигнуо. 10
 „Но чуєшъ ли Книћанинъ Стеване!
 „Войску твою многу ти распусти,

„Пакъ ты иди у Србію славно.
 „Ако ли ме послушати нећешъ,
 „Ето мене за два за три дана, 15
 „И могъ вѣрногъ Киша одъ Мориша,
 „Кой се Мацаръ храбро юнакъ туче,
 „Киша љу ти послат' на Панчево,
 „Са великомъ моіомъ силномъ войскомъ,
 „Кишъ є юнакъ одъ старине славный, 20
 „Онъ нежали главу изгубити,
 „За свой законъ и за отечество,
 „Стотину љу топова му дати,
 „И олова и барута доста,
 „И одвише велики кумбара, 25
 „Кое кваре дворе и градове.
 „На три стране войску љу послати,
 „По избору шездсетъ иляда,
 „Све Мацара убоины юнака,
 „Кой нежале главе изгубити, 30
 „За Мацарскій законъ изгинути,
 „Отечество свое одбранити,
 „Нит' юнацы изъ войске утећи,
 „Већъ на юришъ сложно ударити,
 „И мени ље образъ осветлати, 35
 „Своме кралю одъ землѣ Мацарске.
 „Прву войску на Вршацъ љу слати,
 „Белой Цркви другу љу послати,
 „И предъ трећомъ Киша поставити,
 „Врстногъ сына одъ землѣ Мацарске, 40
 „Изъ маленогъ села Елемира,
 „На Панчево вама га послати.“ —
 Кадъ є Стеванъ кнѣигу проучіо,
 И онъ виђе што му кнѣига пише,
 Одъ Кошута одъ Мацарскогъ краля, 45
 Изъ Будима града бієлога.
 Яко се є Стеванъ забринуо,
 Што му Кошуть тако запретио,

Мало време затимъ постаяло,
 Мало време за неделю дана. 50
 Краль Кошуть є войску сакупіо,
 И предаде вѣрномъ маломъ Кишу,
 Одъ маленогъ села Елемира.
 Кишъ є силну войску покренуо,
 Изъ бѣлого града Бечкерека, 55
 Право иде на Панчево бѣло,
 Кадъ є дошо у стару Маргиту,¹⁾
 Ту є ноѣцу тавну преноѣіо,
 У ютру се съ войскомъ покренуо,
 Преко села Петровогъ прешао, 60
 И у Ново-Село съ войскомъ є дошао,
 У поляни логоръ наместіо,
 И топове свое разредіо,
 На три стране войску разделіо,
 Како ѣду напастъ на Панчево, 65
 Усредъ зиме Декемвра²⁾ месеца
 И тудесе мало одморіо,
 И ракіомъ войску напоіо.
 Пакъ онъ седе ситну кнѣигу писатъ,
 Краль Кошуту Маѣарскоме кралю, 70
 У кнѣиги му 'вако говоріо:
 Юштъ га лѣпше у нѣой поздравіо,
 „Сву самъ войску Маѣарску довео,
 „Са Србима кавгу учиніо,
 „И на Михла храброгъ ударіо, 75
 „Кодъ Новогъ се Села съ нѣимъ побіо,
 „И Србску самъ войску побѣдіо,
 „До Панчева бѣлогъ ій отеро,
 „За нѣима самъ у Ябуку стиг'о,
 „Мой самъ логоръ туде наместіо,

¹⁾ Маргита се зове село.

²⁾ Будући да Декемврій мѣсець, нѣ усредъ зиме, него в тако стихъ изискавао. —

- „У поляни кодъ Ябучке шуме.“
 Краль Кошуть є кнѣигу отворіо:
 И кадъ виђе што му кнѣига пише,
 Одъ славнога Киша одъ Мориша,
 Изъ онога села Елемира. 85
 Гди се юнакъ съ войскомъ наместіо,
 На малогъ се Киша насмејо.
 То Кошуту врло мило было
 Пакъ онъ седе другу кнѣигу писат',
 Па є посла у Панчево бѣло, 90
 На колѣно Книћанинъ Стевану
 Кадъ Стевану друга кнѣига дође
 Одъ Кошута одъ Маџарскогъ краля,
 У кнѣиги му 'вако говоріо:
 „Чуєшли ме Србскій Генерале, 95
 „Генерале одъ Србіє славне,
 „Юнаке љу Србске поватати,
 „Именомъ љу свакога казати,
 „Што нектеде мене послушати,
 „Већъ подиго мою силну войску.“ 100
 Када Стеванъ ситну кнѣигу прими,
 Онъ є даде своме Секретару,
 Секретару Павлу Поповићу,
 „Найде види шта намъ кнѣига пише.“
 Одма Павле ситну кнѣигу прими, 105
 Кнѣигу чита Павле Поповићу,
 Кнѣигу чита грозне сузе ліє,
 Сузе ліє Стеви неказує.
 Кадъ є Павле кнѣигу проучіо,
 И онъ виђе што у кнѣиги пише, 110
 Поче войсцы одма говорити:
 „Чуєте л' ме Србски соколови,
 „И витези Србски Граничари,
 „Диштрикчани Бачки и Банатски,
 „И Шайкаши храбри сви юнацы, 115
 „Кошуть прети да Србе побѣди.

„Да у’вати Бана за два дана
 „Изъ Загреба одъ землѣ Хрватске,
 „По имену Ђлачића Бана,
 „За четири Србскогъ Генерала, 120
 „Генерала Книћанинъ Стевана,
 „Изъ бѣлога града Београда.
 „И племића Стратимировића,
 „Башъ одъ Бачке одъ землѣ поносне,
 „Изъ онога села башъ Кулпина, 125
 „Кой се славно Србскій юнакъ туче,
 „Башъ за законъ и за Србскій народъ,
 „Онъ се Србскогъ рода опоминѣ,
 „Онъ нежали крвцу да проліе,
 „Башъ за славу и за Войводину. 130
 „И храброга Јовановићъ Михла,
 „Одъ великогъ Беча поноситогъ,
 „Штоно вѣштъ є юнакъ воєвати,
 „Съ Маџарскомъ се войскомъ ударати,
 „И на мегданъ Кишу излазити. 135
 „И тобѣю Панту Чарапића,
 „Изъ Србіє Србскога Србчића.
 „Одъ топова храброгъ Капетана,
 „Штоно пали бомбе и лубарде,
 „Те Маџарске растерує гарде.“ 140
 Кадъ то Срби чуше и видише,
 И бієлу кнѣгу разумише.
 Сви скочише одъ землѣ на ноге,
 И Христу се Богу помолише
 Црногъ вина одма изнесоше, 145
 Златне купе съ виномъ напунише,
 Рускомъ цару у здравлѣ напише,
 Николаю Рускомъ Государю!
 И Србскоме Князу Александру,
 Одъ Србіє славногъ Господару. 150
 Сложно Срби храбри повикаше,
 Кадъ одъ землѣ на ноге скочише:

- „Да Богъ живи цара Николая!
 „Одъ Русіе силногъ Государя,
 „И Србскога Княза Александра 155
 „Александра Караѳорђевића.
 „Они ће нам' у невољи быти,
 „Србскій Князьъ ће войске намъ послати,
 „Одъ Панчева Киша отерати.
 „Рускомъ цару споменъ ће остати, 160
 „Што онъ пусти храбре витезове,
 „Витезове Србске соколове,
 „Изъ Србіе славне Княжевине,
 „Княжевине Княза Александра,
 „Александра Караѳорђевића. 165
 „Ньима ће се име споминяти,
 „Докле тече сунца и месеца —
 „И Србску ће славу прославити,
 „И старе ће майке пропѣвати. —
 „Срб' се біе да права добые, 170
 „И Србскога славнога Войводу.
 „Срб' нежали крвцу да проліе,
 „Башъ за законъ и за Србска права
 „Србска права Арсен' Патріярха.“ —
 Боже милый и Богородице! 175
 Кадъ се Стеванъ до невольъ виде,
 Да ѣду га живогъ у'ватити.
 Пакъ онъ зове Павла Поповића,
 И даде му дивить и артию,
 „Най ти пиши ситну кнѣигу бѣлу, 180
 „Да в пошлѣмъ Князу Александру,
 „У бѣломе граду Београду.
 Лепо му в кнѣигу накитію,
 Србскогъ Княза у нѣой поздравію:
 „Александре, круно наша свѣтла! 185
 „Ты си нама и отаць и майка,
 „Садъ ты нама у невољи буди,
 „Тешко насъ в Кошуть обколію,

- „Малогъ Киша съ войскомъ напустіо,
 „Подъ селомъ є логоръ наместіо, 190
 „У поляни кодъ Ябучке шуме,
 „Све юнаке Мацарске скупіо,
 „И топове велике довук'о.
 „Кишъ нам' прети да намъ се освети,
 „И мысли намъ у Панчево доћи 195
 „И на Божићъ Србску децу пећи,
 „Печенице Србске ту поѣсти,
 „У Панчеву ручакъ учинити.
 „Сиротиню Србску попалити,
 „И цркве намъ славне порушити, 200
 „И Панчево бѣло поробити,
 „Што смо войску на нѣг' подигнули,
 „Съ Мацар'ма се нисмо побратили, — —
 „И на цара сложно ударили
 „Већъ ћесара Немачкогъ бранили, 205
 „Те спаіє Мацарске страдаше,
 „И велико благо изгубише. —
 „Све юнаке Србске да у'вати,
 „Да насъ пошлѣ Кошуту Лаіошу,
 „Краль Кошуту одъ Будима града, 210
 „На робію Мацарскоме кралою. — — —
 „Да ли чуєшъ да л' немаришъ за ме?
 „Погину ћу издат' Србе нећу,
 „Србску храбрость свою показати,
 „Предъ войскомъ ћу првый излазити. 215
 „Вѣранъ ћу ти Княже свагда бити,
 „Обилића име ћу добыти,
 „Србскогъ сына храброга Милоша,
 „Што распори Турскогъ царъ Мурата.
 „У Косову подъ шаторомъ бѣлимъ, 220
 „У средъ подне свету на видику,
 „И Србскоме роду свомъ на дику;
 „Кнезъ Лазара Србскога браніо,
 „До смрти му вѣранъ Милошъ быо,

- „За цара є главу изгубіо 225
 „И вѣчитый споменъ оставіо,
 „Докле тече сунца и месеца.
 „И я ѣу ти Княже вѣранъ быти,
 „И за твою славу погинути,
 „Србскій законъ храбро ѣу бранити, 230
 „Войску Србску добро ѣу чувати.
 „Само Србскій Княже Александре!
 „Іоштъ ми мало ти пошальи войске,
 „Мало войске до деветъ иляда,
 „И найвећа до три топа Србска. 235
 „Кои руше куле и градове,
 „И олова и барута доста
 „Да одбіємъ Киша одъ Панчева,
 „Да избавимъ Србску сиротиню,
 „Коя пишти у земљи Мацарской, 240
 „Одъ Мацара проклеты тиряна.“ —
 Када Князу ситна кнѣига дође,
 Изъ Панчева изъ Србскогъ логора,
 Одъ храброга Кнѣганинъ Стевана,
 И онъ виђе шта му кнѣига пише. 245
 Србскомъ Князу врло жао было
 Па дозива свога Аѣутанта,
 Србскогъ сына Плякиѣъ Константина,
 „Пакъ є нѣму 'вако говоріо:
 „Чуєшли ме вѣрный мой сестриѣу, 250
 „Дозови ми Србске Министере:
 „Првогъ зови Петровиѣъ ¹⁾ Аврама
 „Кои цару одговоре дає,
 „Другогъ зови Стефановиѣъ Тенку
 „Изъ Совѣта Србскогъ Президента, 255
 „Трећегъ зови Гараншан' ²⁾ Илію,
 „Министера одъ внутрени дѣла.

1) Збогъ стиха прекраєено Г. Петрововиѣъ.

2) Г. Попечитель Внутр. Дѣла Илія Гараншанинъ збогъ стиха прекраєено. —

- „Четвртога Дамњановићъ Раю ¹⁾
 „Финансіе главногъ Министера,
 „Петогъ зови Хранисавлѣвића,
 „Полковника войногъ Началника, 260
 „И зови ми мога Директора
 „По имену Янковићъ Алексу.“
 Кадъ є Плякићъ Княза разумѣо,
 Брзо Княза свога послушао,
 Министере главне сазивао. 265
 Мало време затимъ постаяло,
 Скупила се сва Господа Србска,
 У конаку Княза честитого.
 Кадъ су были предъ Княза изишли,
 Князь дозива Янковићъ Алексу 270
 Пакъ му даде ситну кнѣигу бѣлу:
 „Найде види што намъ кнѣига пише,
 „Одъ храброга Книћанинъ Стевана.“
 Кадъ Алекса ситну кнѣигу прими
 Одъ Свѣтлога Княза Александра, 275
 Да онъ види шта у кнѣиги пише.
 Кадъ Алекса кнѣигу отворио
 Пакъ онъ стаде ситну кнѣигу читат',
 Кнѣигу чита нѣима неказує.
 Кадъ Янковићъ кнѣигу проучіо, 280
 Пакъ онъ стаде нѣима казивати:
 Шта іймъ пише Книћанинъ Стеване:
 „Да є нѣму велика неволя,
 „У Панчеву мѣсту бієлومه
 „Онъ се моли Князу Александру, 285
 „И Србскоме славномъ Правителству,
 „Да му пошлю нешто мало войске,
 „Мало войске до деветъ иляда:
 „Тешко су му додіяле Швабе,
 „Поредъ Шваба Власи и Маџари 290

¹⁾ У време овога рата кадъ є се догодіо у Аустрiи было є Г
 Раа Дамњановићъ Попечитель Финансіє.

- „Одъ Біеле и Црвене Цркве
 „И одъ бѣлогъ града Бечкерека.
 „Сву Мацарску силу подигнули,
 „Изъ Вршца су войску покренули,
 „Како ђеду у Панчево доѣи, 295
 „Войску Србску нашу обколити,
 „И Панчево бѣло поробити,
 „Поглавице Србске поватати,
 „На робію Кошуту ій дати,
 „Новомъ кралою одъ землѣ Мацарске. 300
 „То є Князу врло жао было,
 „Гди му пишти Србска сиротина,
 „У Мацарской земљи поноситой,
 „Одъ Мацара проклеты тиряна.“
 Кадъ Господа кнѣигу разумѣше, 305
 Одъ храброга Кнѣианинѣ Стевана.
 Они совѣтъ съ Князомъ учинише,
 Две войводе старе изабраше,
 Юштѣ у време оно што су были
 Кадъ є влад'о славный Кара-Ђорђе. 310
 Съ нѣиме онда они воєвали:
 Петровиѣа Милутина вѣрногъ
 Милогъ брата Айдукъ-Велька храброгъ,
 И другога Милосавъ Ресавца
 Што су нѣму увѣкъ вѣрни были. 315
 Свѣтлый Князь ій у Србію посла
 У Нѣгову славному Княжевину
 Да подѣ барякъ они войску купе,
 Роду Србскомъ у помоѣ да иду.
 Затимъ кнѣиге одма Князь разписа, 320
 По нѣговой славнои Княжевини,
 Началницѣма 'вако говорио
 У кнѣигама све ій поздравіо:
 „Ко є Србинѣ и Србскогъ имена
 „И Србскога рода и племена, 325
 „Нек' се диже на бой на Мацара,

„На Мацара безбожногъ душмана
 „Да не пишти Србска сиротиня,
 „У Мацарской земли поноситой.“
 Прво юнакъ Трипковићъ скочио, 330
 Србскогъ Княза у скуть полюбіо,
 Кадъ у двору Княжевомъ то чуо.
 Кара-Ђорђеєвъ барякъ зайскао,
 Одъ Србскога Княза Александра,
 Александра Кара-Ђорђеєвића, 335
 Што воев'о храбрый Карађорђе,
 И са ньиме Обреновићъ Милошъ,
 Са Србима на проклете Турке,
 На проклете Турке зулумћаре.
 Штоно нису цара свогъ слушали 340
 Већъ несрећный животъ проводили
 У бѣломе граду Цариграду.
 Султанъ царъ іѣ даде погубити
 Зулумћаре Турке Яничаре,
 У иляди и осме стотине 345
 Лѣтописа четврте године.
 Србе они одъ зла избавише,
 Са славнима Србскимъ юнацима
 Одъ Турака, одъ Србски душмана.
 Србскій Князь є нѣга послушао, 350
 Карађорђеєвъ барякъ му изнео,
 Трипковићу Ацы га предао,
 Србскомъ сыну изъ средъ Сараєва,
 Башъ одъ Босне одъ землѣ поносне.
 Ту га майка Србкиня родила, 355
 И юначкимъ млекоу задоила,
 Александра Трипковићъ Маіора,
 Подъ барякъ є войску покупио,
 Свѣтломъ Князу предъ конакъ одвео,
 Све момака добріє юнака, 360
 Кой нежале главе изгубити,
 Већъ за славу Србску изгинути,

Свѣтломъ Князу образъ освѣтлати,
 Александру Караѳорѳевићу.
 Црногъ вина старогъ изнесоше, 365
 Соколове Србске напоише,
 Купомъ пише ура повикаше,
 Князу Србскомъ у здравлѣ попише!
 Кадъ поѳоше сви се поклонише,
 И одъ Княза благословъ добыше, 370
 Србскій Князь є нѣма говоріо:
 „Срећни были свагда побѣдили,
 „И здраво се дома повратили,
 „Србску браћу одъ зла избавити
 „Одъ душмана проклеты Маѳара.“ 375
 Кадъ одъ Княза благословъ добыше,
 Сви юнацы весели су были,
 Онда су се они охрабрили.
 Трипковића предасе узеше,
 Предъ войскомъ га првогъ поставише, 380
 Кулаша му коня изведоше,
 Три колана нѣму притегоше
 Докъ се Аца Трипковићу спреми,
 И одъ Княза благословъ онъ прими,
 Србскогъ Княза у skutъ онъ полюби, 385
 И одъ Княза златну саблю добы.
 Єдномъ крочи до коня доскочи,
 Ногомъ ману кулаша узяну
 И обеси саблю оковану.
 Караѳорѳевъ барякъ подигоше, 390
 Србскомъ сыну барякъ предадоше
 Баряктару Вучку Бошковићу,
 Башъ одъ Босне одъ землѣ поносне,
 Изъ онога села Драготина,
 Одъ Придора покрай воде Сане, 395
 Гдѣ но єсу люти Крайшници.
 Тадъ се Срби славни опремише,
 Съ Трипковићемъ храбрымъ сви одоше,

У Мацарску землю поносити,
 И предъ Божиѣ с' войскомъ сви преѣоше 400
 У Панчеву конакъ учинише,
 И Србима у помоѣ доѣоше.
 Книѣанинъ ѣй славно ту дочека, —
 Вечеру є войсцы преправіо,
 По конац'ма войску наместіо, 405
 Съ црнымъ виномъ Србе напоіо;
 И войска се Србска одморила,
 И ноѣицу тавну преноѣила.
 Кадъ у ютру белый данъ освану,
 Данъ освану и сунце ограну. 410
 Устадоше Богу с' помолише,
 Литургію Срби учинише,
 И одъ Бога среѣу заискаше,
 И молитву Срби савршише.
 Генераль ѣймъ поче говорити, 415
 И планове Срске онъ кроити:
 „Чуєте л' ме моѣй витезови,
 „Витезови Србски соколони;
 „Ако Богъ да и среѣа юначка,
 „Те у'ватимъ Кошута Лаіона, 420
 „Новогъ Краля одъ землѣ Мацарске,
 „Што Европу целу узбуніо,
 „И са царемъ ратъ є започео,
 „Са Србима кавгу учиніо
 „И побѣдимъ Киша Генерала, 425
 „И нѣговогъ найболѣгъ Маіора.
 „Пытаѣ'мо се чи є царство было,
 „Одъ како є Кнезь Лазаръ премин'о,
 „У Косову у бойноме полю,
 „Србъ се біє и крвь свою ліє, 430
 „Башъ за законъ и за Войводину.“
 Опетъ вели Книѣанинъ Стеване:
 „Я се біємъ да краля добіємъ,

„Башъ у Србской земли славной нашей ¹⁾
 Стеванъ зове поглавице свое: 435
 Прво зове Јовановићъ Михла,
 Штоно вѣштъ є юнакъ воєвати,
 Србску войску храбро предводи,
 Кишу маломъ на мегданъ изићи.
 И юнака Трипковићъ Мајора, 440
 Србскогъ Кнѣза славногъ Ађутанта.
 И топцию Панту Чарапића,
 Србскогъ сына славногъ Капетана
 Изъ Србіє изъ Потока Бѣлогъ,
 Одъ Авале велике планине. 445
 И Жупаньца храброга Стевана.
 И витеза одъ Добрнѣ Живка,
 И юнака Цукића башъ Янка,
 Штоно есте Србинъ юнакъ храбаръ
 И одъ ломне Горе-Црне Петка ²⁾ 450
 Србскогъ сына храброгъ Капетана,
 Изъ Катунске велике Наіє,
 Башъ одъ рѣке села Црно'вића
 Црно'вића Иван-Беговића.
 И синовца Миливоя свога, 455
 Одъ Србіє изъ села Блазнаве.
 И Шарића и съ нѣмъ Косанића,
 И Лазића и съ нѣмъ Баранића.
 Пакъ є нѣма 'вако говорио:
 „Шанцеве ћу добро утврдити, 460
 „И топове на нѣи наместити,
 „Око бѣлогъ Панчева овога.
 „Шанаць свакомъ я ћу разделити
 „И одвише войске свакомъ дати,
 „На три стране васъ наместити, 465

1) Пѣваць вели: „рецы добро, неги не ти зло“ што ми мило
 то вамъ садъ говоримъ. —

2) Петко Црногораць позыва се Машовићъ или Давидовићъ. —

„Како ћемо Киша почастити
 „У Маџарско здравлѣ њим' пуцати,
 „Изъ топова крушака ѡймъ дати,
 „Баранѣа съ войскомъ наместити,
 „Са Шарићемъ и са Косанићемъ 470
 „Башъ одъ врба кодъ Панчева бѣлогъ.
 „А храброга Јовановићъ Михла,
 „Са Лазићемъ и са Граничар'ма,
 „Одъ Црепайскогъ пута великога.
 „А юнака Трипковићъ Мајора, 475
 „Башъ одъ друма одъ Јбучке шуме,
 „И са њима Србске соколове,
 „На видику Кишу Генералу,
 „Што су съ њиме изъ Србије прешли.
 „А остали други сви юнаци, 480
 „Съ левогъ крила Книћанинъ Стевана.“
 Книћанинъ е планове скроіо,
 Мајорима своимъ говоріо:
 Како ћеду съ войскомъ ударити,
 И Маџарску войску дочекати, 485
 Кодъ Панчева бѣлогъ побѣдити,
 До границе Србске іѡ терати,
 Страже Србске наше поставити,
 Храбрость Србску нашу показати,
 Кодъ Панчева и до Сегедина. 490
 Малаый Кишъ се съ войскомъ приправіо,
 Предъ войскомъ е Милутиновићу,
 И невѣрный проклетъ Дамњанићу,
 Што су законъ Србскій погазили, 495
 Войску они Маџарску предводе,
 Србской браћи да до главе дођу.
 Одъ Вршца су съ войскомъ они дошли,
 И одъ бѣлогъ града Бечкерека,
 Ново Село пре су запалили, 500
 Нег' што войска Србска была стигла.
 И туде су Михла побѣдили,

Преко села Францфелда су прешли,
 И у село у Ябуку дошли,
 Текъ што рече Книћанинъ Стевана, 505
 Ал' Маџари полъ закрилише,
 На Панчево одма ударише,
 И велику кавгу учинише,
 И топове живо припалише,
 И циндерке пушке подпрашише. 510
 Колико е полъ Панчевачко,
 Свега га е войска притиснула,
 Све Маџари проклети душмани;
 На Панчево одма нападоше,
 И велику ватру оборише, 515
 И топова доста избацише,
 Край Панчева варошъ запалише,
 И три куће Србске изгореше.
 Ал' Панчевци ни аб'ра немаше,
 Већъ юначки они се држаше, 520
 Само жене съ децомъ уклонише,
 Нека бежи куда које знаде.
 Кадъ Маџари юришъ учинише,
 Са великомъ силомъ свомъ Маџарскомъ
 Пушка пуца а топови ричу, 525
 И кумбаре Маџарске падаю.
 Боже милый и Богородице!
 Кадъ се двіе войске ударише,
 У поляни кодъ Панчева бѣлогъ
 Єдна Србска а друга Маџарска. 530
 Да е коме стати погледати,
 Како с' држе храбри витезови,
 Витезови Србски соколови
 И Панчевцы Србски сви синови,
 Коино су Швабе натерали, 535
 Да идеду у противъ Маџара.
 Кадъ то виђе Книћанинъ Стеване,
 Люто цыкну кано люта гуя,

Пакъ извади саблю оковану,
 Србской браћи 'вако говорио: 540
 „Юришь! юришь! браћо да чинимо!
 „Са Маџар'ма да се ударимо,
 „На светлу се саблю огледамо.“
 Сложно Срби нѣга послушаше,
 Уиме Бога и Христа почеше, 545
 Првый топъ Чарапићъ припали,
 И Маџарске гарде онъ поквари,
 Одма они натрагъ ударише,
 А то Срби храбри угледаше,
 На Маџаре юришь учинише, 550
 Съ Маџарскомъ се войскомъ помешаше.
 Боже милый и света Троице!
 Како ли се магла подигнула?
 Надъ равнومه полю Панчевачкомъ,
 Одъ магле є сунце помрачило, 555
 Одъ великогъ праха и олова.
 Кадъ то дочу Свѣтлый Србскій Княже,
 У бѣломе граду Београду:
 Да се двіє войске удариле,
 У поляни кодъ Панчева бѣлогъ. 560
 То є Князу врло жао было
 Да нестрада Србска туде войска,
 Пакъ онъ оде у село Вишњицу,
 Са славніємъ Стояномъ Симићемъ
 И са єднымъ своимъ Министеромъ 565
 Министеромъ Гарашан' Иліомъ,
 И са Србскимъ своимъ витезов'ма
 Витезима съ храбымъ катанама
 Да видиду како с' држи войска,
 Србска войска Књићанинъ Стевана. 570
 Србскій Князь є налогъ оставіо,
 Началнику Хранисавлѣвићу,
 Све войнике храбре да приправи,
 И топове Србске да нарани,

- И ђулетомъ водомъ да напои 575
 Книћанину ако нужде буде.
 Страже Србске свуда да постави,
 Одъ маленогъ града Смедерева,
 Па до славногъ града Београда.
 Константинъ га Началникъ послуша 580
 Кадъ изъ двора Свѣтлый Князь отиде,
 На Вишньичко брдо Князь изшета
 Са славнима Министерма своимъ:
 Са Симићемъ и са Гарапан'номъ,
 Пакъ узеше на пусуль гледати, 585
 Отворише седамъ коленаца,
 Угледаше войску подъ Панчевомъ,
 Како с' бию двіє силне войске,
 Ёдна Србска а друга Мацарска,
 И међ' њима Книћанинъ Стеване, 590
 Срби конъ свое разиграли,
 По полю се равномъ поћерали,
 И по Турски саблѣ извадили:
 Срби сечу а Мацари єчу,
 Коньи вришту а Мацари пишту, 595
 И одъ наши Срба доста єчу.
 Ал' да видишъ сада другогъ яда,
 Два юнака туде изићоше:
 Прво єсте Мацаръ Грофъ Вайштанъ,
 Друго єсте Аца Трипковићу, 600
 Ёданъ другомъ ватру оборише,
 Ал' ни єданъ ране недопаде.
 Кадъ то виће Аца Трифковићу,
 Свомъ кулашу дизгинъ онъ попусти,
 Преко шанца онъ съ њиме прескочи, 605
 Кодъ Ябучке шуме се сусрели,
 И на мегданъ Аца му изиш'о
 Вайштана Грофа погубіо,
 Съ рамена му юнакъ главу скин'о,
 По имену Трипковићу Аца. 610

Бедевию Грофъ е добру им'о,
 Кобила му бедевиѣ вришти,
 Где изгуби Господара свога, 615
 Господара Грофа Вайштана¹⁾.
 Кодъ Панчева мегданъ отворише
 И Мацарску войску побѣдише,
 Малогъ Киша добро почастише,
 У Сегединъ града протераше. 620

Битка кодъ Перлеза.

Знате л' браћо есте л' запамтили?
 Кадъ удари Србинъ на Мацара,
 У иляди и осме стотине,
 Четрдесетъ и осме године.
 Кадъ постаде логоръ у Банату, 5
 Првѣй логоръ у месту Перлезу.
 Србска войска многа се скупила,
 На оружѣ сва се подигнула
 Да потраже Србску Войводину,
 Войводину Бранковића Ђорђа (II)? — 10
 Предъ войскомъ е Дракулићу Јоца
 Изъ Баната прва поглавица,
 Поглавица Србска издаица.
 Богъ т' убио Дракулићу Јоцо,
 Зашт' издаде логоръ на Перлезу, 15
 Те погибе Јанче башъ Бугарче,

¹⁾ Бедевию су Срби ухватили у селу Црепан, и исту г. Книћанинъ пошлѣ Алекси Трипковићу, кадъ су съ войскомъ у Ковачицы были.

Одъ Србіє вароши Ћупріє.
 Кадъ є чула Госпођа Милица:
 Върна люба Янча Капетана,
 Господара да є изгубила, 20
 Изъ очію сузе є пролила.
 Кадъ іой гласи црни додіяше
 Она пође у землю Мацарску,
 Да обиђе свога Господара,
 Кома нема у Србіи пара. 25
 Што є славно юнакъ погинуо,
 Подъ Перлезомъ главу изгубіо;
 Дракулићъ га Јоца ту издаде.
 Люто куне Янчетова люба,
 Върна люба Госпођа Милица: 30
 „Богъ убіо Дракулића Јоцу,
 „Што онъ прими у готову новцу,
 „Одъ Мацара седамнайсть иляда,
 „Те намъ наша Србадія страда.“
 Кадъ се Срби борили съ Мацари 35
 А Дракулићъ са Кишомъ пазари,
 Кишъ му дає немѣрено благо,
 Да онъ ради што є нѣму драго.
 Богъ убіо Киша Генерала,
 Кадъ воює онъ на новце вара, 40
 Те онъ вара наше Граничаре,
 Граничари върно цара бране.
 За малога Киша и немаре,
 Малай Кишу ты си пунъ ѣавола.
 Само фалишь што ты благо даєшь, 45
 Те ти войска сирота остає.
 Кудъ годъ Јоца по логору оди,
 У векъ съ собомъ свою жену води.
 А кадъ Јоца подъ шадоромъ седи,
 У Єцыне чарне очи гледи, 50
 Што се тиче Госпоє у реду,
 По логору продає аренду. —

Жена му се благородно влада,
 Кадъ шпацира за ньомъ банда свира,
 А кадъ войска съ какве битке дође, 55
 Она трипутъ низъ колибе прође,
 Ове речи она свима вели:
 „Дай донес’те да се плачка дели.“
 Тако Юца Србскій народъ брани,
 Онъ у Ченти фамилю рани, 60
 Логоръ ара па онъ жени дае,
 Ту се Юца здраво преварио,
 И одъ Киша благо е приміо,
 Срамоту е велику добыо,
 Што е логоръ подъ Перлезомъ изд’о. 65
 У средъ лета зеленила трава,
 Кадъ е пала Янчетова глава.
 Мртва глава мало проговара:
 „Дракулићу, ты неим’о свећу,
 „Съ тобомъ више воєвати нећу, 70
 „Што издаде логоръ на Каналу
 „Те продаде Кишу Генералу.
 „Богъ убіо Киша Генерала,
 „Што растера логоръ са Канала,
 „Те погибе Янче башъ Бугарче, 75
 „Яо! Янче храбрый Капетане,
 „Капетане изъ Србіє славне.
 „Оће село да се по Мацари,
 „Оће момцы да се милитаре.
 „Милитарцы жалостни юнацы, 80
 „Осташе вамъ младе мили тарке
 „И жалостне те несрећне майке.“
 У Србіи процветала лала,
 Надвлада ће Србинъ садъ Мацара.
 Опетъ веле наши Србіянцы, 85
 Ала ћу се закитити съ лаломъ,
 Нећу съ лаломъ већъ Мацарскомъ главомъ
 Юштъ данасъ ћу по зеленой трави,

А сутра љу по Маџарској глави;
 Ђдва чекамъ да се збере рана, 90
 Да удари Србинъ на Маџара
 Да му сече на челу дувана.
 Докъ е было у животу Јнче,
 Храбрый Јнче маши се анџара,
 Левомъ рукомъ свали шесть Маџара, 95
 Левакъ юнакъ Јнче храбрый было,
 Бране њ Србство главу изгубио,
 И онда се предаде Маџару.
 По Перлезу зелени се трава,
 Гди е пала Јнчетова глава, 100
 До пояса порастла е трава,
 Мртва глава сенка проговара:
 „Ј нежалимъ што самъ погинуо,
 „Нит' я жалимъ, ни отца ни майку
 „Већъ я жалимъ могъ коня путаля, 105
 „Ко ће њѡга зобомъ назобити,
 „И коли га водомъ напоити;
 „Ко ће съ њиме войску воєвати,
 „Воєвати крозъ иляду стати.“
 Докъ е было у животу Јнче, 115
 Лепо Јнче войску сѡтоваше:
 „Банаѡане и Панчевце храбре,
 „Кои су се првый подигнули,
 „И противу Маџара устали,
 „Войводину Србску потражили, 115
 „Войводину Бранковиѡа Ђорѡа.“
 Докъ се Срби храбри покупише,
 Одма барякъ Србскій изнесоше;
 Подъ барякомъ Јнче Капетане
 Одъ Србиє земљъ поносите. 120
 Лепо Јнче сѡтоваше войску:
 „Небойте се моя браѡо драга
 „Докле трає на Јнчету глава,
 „Неће пасти Србинъ подъ Маџара.“

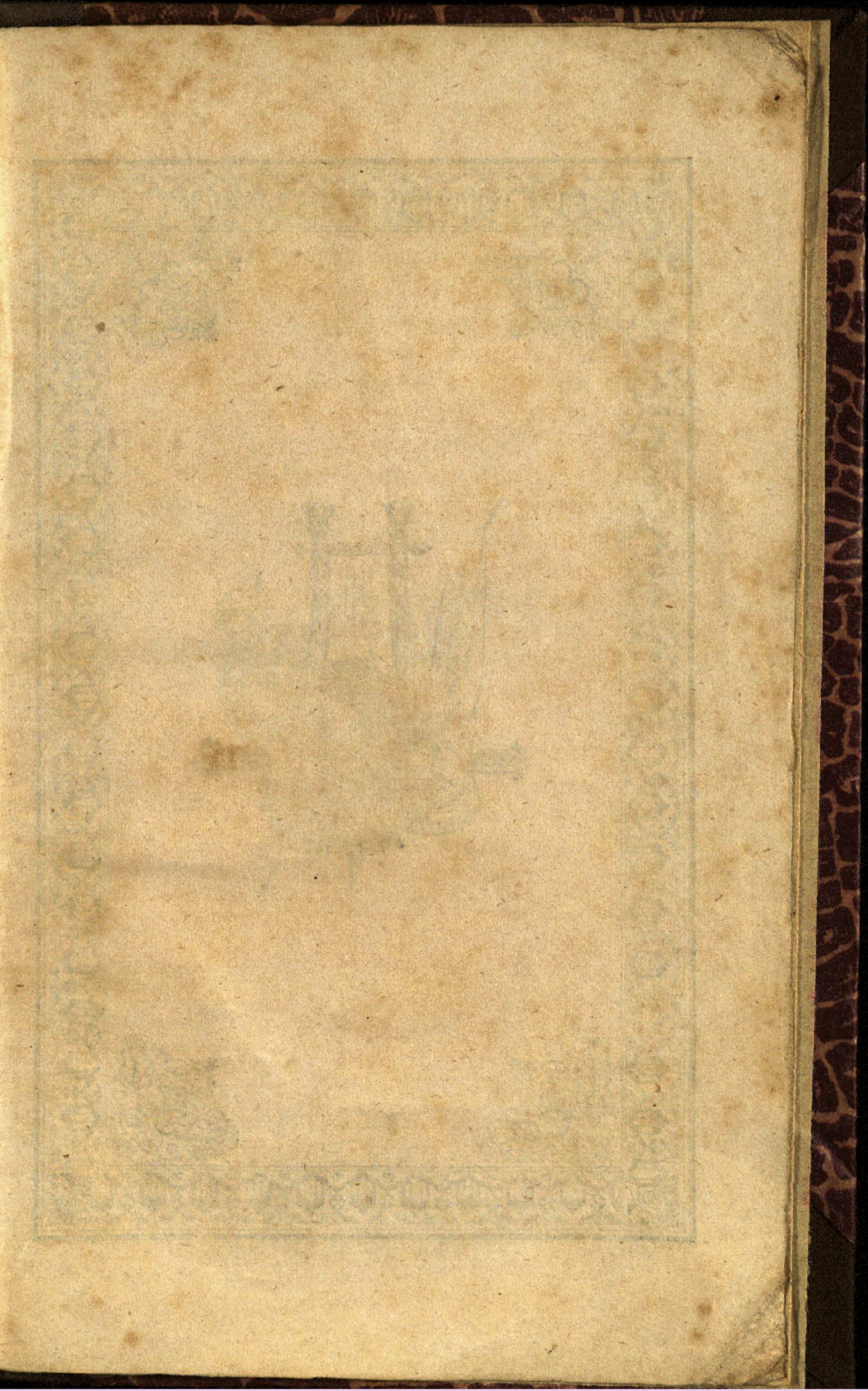
Ал' ето ти велике неволѣ, 125
 Подъ Перлезомъ логоръ издадоше,
 Те погибе Янче Капетане,
 Издаде га Дракулићу Јоца
 Подъ Перлезу месту великому.
 Гди є Јоца логоръ наместіо, 130
 Србіянце храбре покупио,
 Србскій логоръ за новце продао
 Генералу Кишу Маџарскоме.
 Ту су Срби многи изгинули,
 И Јанчета храброгъ изгубише, 135
 Малогъ Киша съ войскомъ пропустио,
 Са Перлеза логоръ разтерао,
 И шанцеве Србске покваріо.
 Генераломъ Јоцу ¹⁾ да постави,
 Ако войску Србску сву освои, 140
 И подъ саблю Маџарску удари,
 Србіянце храбре да погуби,
 Граничаре Србе да зароби,
 У Маџарскій законъ да ій прими,
 Што с' на Киша храброгъ ударили, 145
 И Маџарску землю узбунили,
 Те Маџарске снаіє страдаше. —

¹⁾ Стара србска пословица вели: „Ука бука на курыка вина, а
 лисице месо вду.“ (А Дракулић у Панчеву седи.)

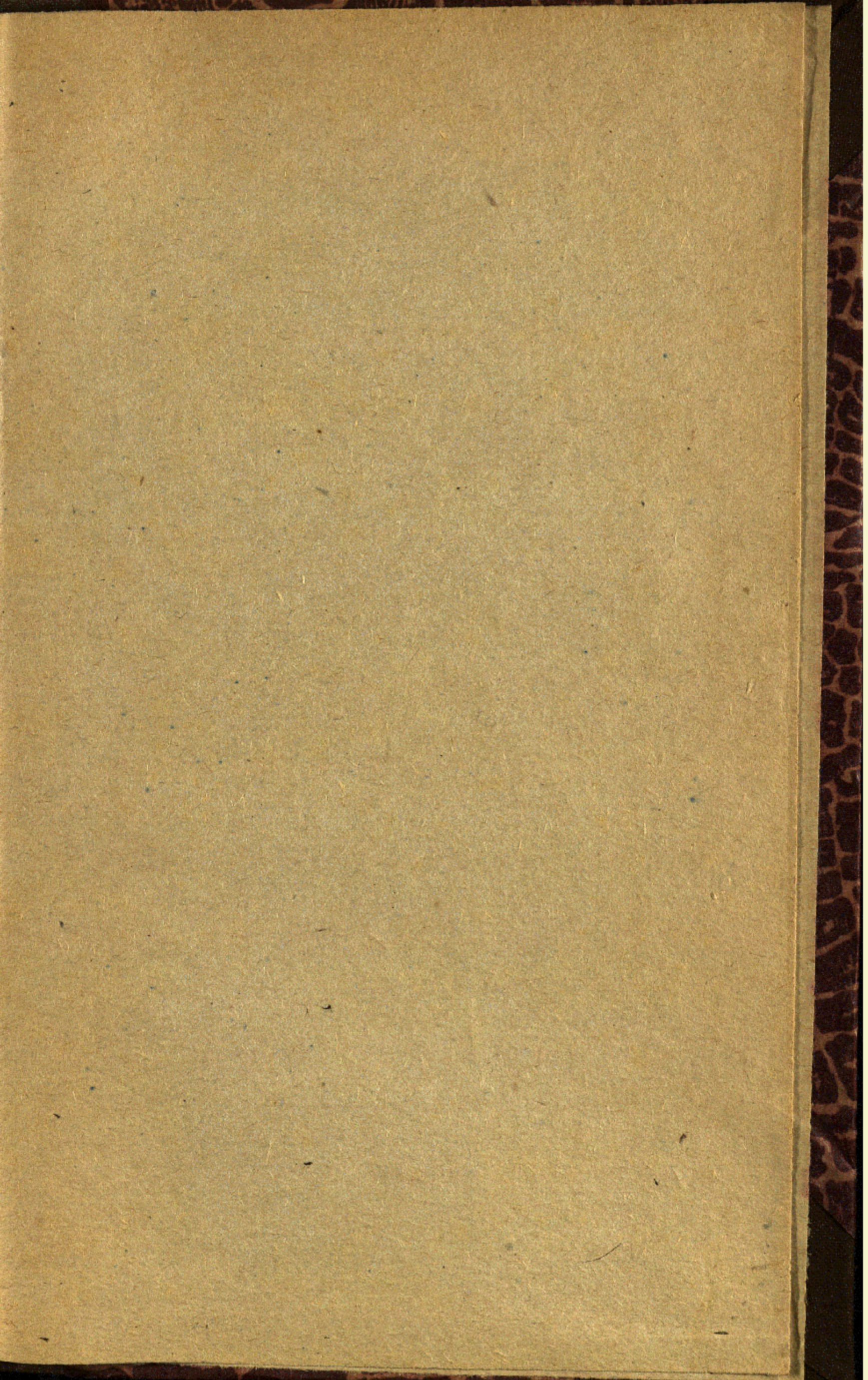


Прим. Умолаваю се почитаема гг. Читатели, да ми за погреш-
 ке у књиги овој нађене опросту; ербо є се нагло радила, да предъ
 овай наступаюћій празникъ Воскресенія Христовогъ готова буде.
 — Чимъ до новца дођемъ намъравамъ и друге догодивше се битке
 у Бачкој и Банату путемъ печатнѣ на светъ Србскій издати. —

Єремія Обр. Караџићъ.







БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Р1а Ср II 544.1